

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Polom ideje
univerzalne zveze

Ako pogledamo danes na evropski politični položaj, potem moramo že prvi trenutek ugotoviti, da je tako zapleten, kakor ni bil še nikoli. Ono, kar je bilo pred svetovno vojno l. 1914., ni bilo nič napram sedanjemu zmedu, dasi takrat še ni bilo Društva narodov in drugih velikih mednarodnih institucij, kakor tudi ne najrazličnejših, vse prepletajočih pogodb. Da se kljub temu obupnemu položaju še ni zgodilo nič hujšega, je treba pripisati edino dejstvu, da se vsi brez izjeme zavedamo, kaj bi pomenil eventuelni oborožen spopad. Med tem ko je namreč l. 1914. vsakdo vsaj kolikor toliko vedel, kakšna je razdelitev Evrope, ne ve danes tega nihče. Po nešteti konferencah, zasedanjih Društva narodov, sklepanjih vseh mogočih kolektivnih in bilateralnih prijateljskih, zavezniških, nenapadalnih in drugih pogodb, smo dospeli naposled srečno tako daleč, da smo skregani drug z drugim in prav za prav niti ne vemo več določno, kdo je komu prijatelj in zaveznik ali sovražnik in nasprotnik!

Ustvaritelji miru po veliki svetovni vojni so hoteli postaviti mednarodne odnose na čisto nove temelje. Napovedali so neizprosno b o j politiki meddržavnih nasprotujočih si blokov, ki so bili nekoč temelji mednarodnega ravnotežja in miru, obenem pa seveda — dasi zveni to morda paradoksalno — tudi elementi bodočih vojnih nevarnosti, ki so se iz njih tudi zares izcimile in vodile do največje in najstrašnejše vseh vojn človeške zgodovine. Hoteli so, naj se nad narodi in njihovimi interesi postavi višja skupnost. Ta skupnost naj bi bilo Društvo narodov s svojimi statuti in sankcijami. Države naj ne bi več sklepale dvostranskih ali večstranskih zvez za vojno in mir, ampak naj bi se združile vse v eni sami veliki zvezi, ki bi vojno kot sredstvo mednarodnega razsodišča izločila in zato tudi reševala in razsojala vse mednarodne spore in nesoglasja. Toda praksa je v sedanjih šestnajstih letih pokazala, da je ta velika zveza ostala le v Društvu narodov, to samo pa se je izkazalo kot instanca brez nujno potrebne avtoritete, in kar je še bolj usodno, brez možnosti eksekucije in sankcij. Tudi ako bi Društvo narodov danes sklenilo nekaj važnega, nima žal prav nobenih sredstev, ki bi mu pomagala do uresničenja njegovega sklepa in uveljavljenja njegove volje. Prav zaradi te zavesti je pa tudi vsak sklep, ki bi kaj pomenil, teoretično in praktično nemogoč. Društvo narodov obide težje probleme s tem, da o njih nihče ne sklene.

Tako se je torej zgodilo, da se nova hotenja s svojimi teorijami porušila staro, niso pa na mesto tega postavila nič novega, kar bi bilo prejšnjemu adekvatno. In danes moremo že dokončno reči, da je bil, je in bo vsaj za sedanje generacije zaman vsak trud ustvariti uresničeno zamisli mednarodne organizacije na temelju vse obsegajoče zveze. Ta zamisel je p r o p a d l a; in diplomati, ki se še vedno trudijo, da bi svet uklenili v njene kalupe, so podobni pravljčnemu Sisifu. Komaj privale skalo naporo do vrha in oznanjajo zmagoslavno svoj »epohalni« uspeh, že se jim spet izmuzne iz rok in zdrevi v še večjo globino. Čas, ko bi se bila za uresničeno zamisli še dala izkoristiti ugodna psihološka pripravljenost vseh narodov, so

Zgodovinske konference v Sofiji

Manifestacija volje vsega bolgarskega naroda — Sestanki suverenov in državnikov — Navdušeni članki bolgarskih listov

SOFIJA, 29. septembra. Bivanje jugoslovanskega kralja in kraljice v prestolnici Bolgarije se je spremenilo v slavo, ki se ga udeležuje z najglobljimi čustvi ves bolgarski narod, ki kaže ob vsakem trenutku svojo neomajno voljo po bratskem sodelovanju vseh dvajsetih milijonov južnih Slovanov. Manifestacije teh dni niso nikaka vpljdnost ali zgolj formalnost, temveč resnično in globoko čustvovanje.

Tekom včerajšnjega dneva sta kralj Aleksander in kralj Boris ponovno razpravljala o vseh aktualnih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav in bila deležna

ponovnih dokazov ljubezni in vdanosti s strani prebivalstva, kjerkoli sta se pojavila. Sprejela sta tudi v avdienco državnike obeh bratskih držav in na večerji v dvorcu izmenjala zdravice. Ističasno se vrše posvetovanja med bolgarskim zunanjim ministrom Batolovim in jugoslovanskim zunanjim ministrom Jevtičem. Včerajšnjih pogajanj so se nekaj časa udeleževali tudi ministrski predsednik Georgijev, jugoslovanski poslanik v Sofiji Cincar-Marković in bolgarski poslanik v Beogradu Kjuševanov.

Ves bolgarski tisk piše še vedno navdušene članke o sodelovanju Bolgarije

in Jugoslavije. »Kambana« prinaša uvodnik z naslovom »Nazaj ni več mogoče!« v katerem pravi, da je povratek v preteklost nemogoč in morajo upravniki obeh držav zdaj izpolniti svojo dolžnost napram svojim narodom, pravici, zgodovini in bodočim pokolenjem. Dvajset milijonov ljudi je uprlo svoje poglede v Sofijo in čaka od tod novih pobud. Kdor bi razočaral te upe, bi mnogo tvegala. Njihovo uresničenje pa bo rodilo veliko radost. Enako pišejo tudi »Nove vreme«, »Dnevnik«, »Mir«, »Utro« in drugi listi.

Vodena izjava za Avstrijo

BREZ VELIKEGA SPORAZUMA, KI BI RES POMENIL REŠITEV. KO MENTARJI PARIŠKEGA TISKA.

ZENEVA, 29. septembra. Včeraj je bil končno dosežen sporazum med Anglijo, Francijo in Italijo, ki so v nekoliko podčrtani obliki obnovile svojo februarjsko deklaracijo o avstrijski neodvisnosti. Komentarji o tem so zelo različni; dočim smatrajo nekateri, da se je iz velikega potresa rodila skromna miška, pišejo drugi o pomembnih uspehih. Zlasti francoski tisk smatra to deklaracijo za uspeh, dasi stvarno prav za prav ničesar ne spreminja, ker ostanejo še nadalje nespremenjena vsa podonavska nesoglasja. Pariški tisk, ki komentira ta sporazum,

posveča zato še vedno veliko pažnjo nasprotjem med Italijo in malo antantno. »Echo de Paris«, organ francoskega generalnega štaba, pa celo ugotavlja, da tudi v sami mali antanti ni soglasja. Pertinax opozarja malo antanto na veliko nevarnost njene protitalijanske politike v Podonavju. Polslužbeni »Petit Parisien« pa se obrača na Nemčijo in pravi, da bo odslej direktni ali indirektni napad na neodvisnost Avstrije naletel na skupni odpor Francije, Anglije in Italije, ki niso same, ampak stojijo za njimi vsak dan bolj tudi Rusija.

Glavne točke poljskega odgovora

NE BREZ NEMČIJE. NOBENE OBVEZNOSTI GLEDE LITVE IN ČSR. — NE PROTI PODONAVSKIM DRŽAVAM.

PARIZ, 29. septembra. Objavljajo se glavne točke vsebine poljskega odgovora na noto o vzhodnem paktu. Odgovor vsebuje glavne zahteve: Poljska meni, da vzhodni pakt ne more imeti nobene vrednosti, ako pri njem ne sodeluje Nemčija. Poljska bo zaradi tega stopila v stik z Berlinom in svojo končno odločitev podredila sporazumu z Nemčijo. Nadalje smatra Poljska, da more imeti vzhodni pakt polno vrednost samo tedaj, ako se nemško-poljski pakt v celoti priključi kot sestavni del vzhodnemu paktu. Nemško-poljski pakt je temeljni del zunanje politike Nemčije in Poljske in se Poljska njegovi politiki ne more odreči. Končno Poljska ne more prevzeti nobene obveznosti glede Litve. Prav tako pa tudi ne more prevzeti nobene

obveznosti glede Češkoslovaške in se ne more obvezati, da bi morala nastopiti proti katerikoli izmed podonavskih držav. Samo na teh temeljih je Poljska skupno z Nemčijo pripravljena priključiti se vzhodnemu paktu. V političnih krogih se sedaj naglašja, da je spricho teh zahtev Poljske uresničenje vzhodnega pakta popolnoma nemogoče.

Češkoslovaška in Avstrija

DUNAJ, 29. septembra. Tukajšnji listi poročajo, da je že popolnoma zagotovljeno Beneševo potovanje v Rim, ki se bo izvršilo istočasno z Barthoujevimi. Beneš bo odpotoval v Rim izključno le v imenu ČSR, malo antanto pa bo zastopal pozneje Titulescu. Beneševo potovanje bo v zvezi z rim

o nadomestilu v takozvanem južnovzhodnem ali sredozemskem paktu, je le utopija. Ako ni bil mogoč prvi, tudi drugi ne bo. Ogenj in voda se ne dasta pomešati! Zato ju razdelimo! Toda tudi za vrnitev k praksi zvez za mednarodno mirno ravnotežje je že dvanajsta ura. Če diplomati zamude zadnji termin, nam ostane za ohranitev miru le še — molitev. Položaj je zares tak, dasi se pri tem prav dobro zavedamo, da bi bila tudi taka rešitev le začasna, morda celo le kratkotrajna, toda tudi v primeru vojne — ako je že neizogibna — je vendarle bolje, da je vojna med dvema skupinama, kakor pa vojna med nejasnega kaosa!

skim paktom in pristopom ČSR. Po vrnitvi dr. Beneša iz Rima, se bodo takoj nadaljevala češkoslovaško-avstrijska trgovinska pogajanja. Te dni pa bo prispela na Dunaj posebna zasebna delegacija češkoslovaških gospodarstvenikov, ki se bo pogajala z avstrijskimi za čim tesnejše gospodarsko sodelovanje med obema državama.

Nevarnost spopada med Katalonci in Španci

MADRID, 29. septembra. Spor med osrednjo špansko in avtonomno katalonsko vlado se vedno bolj poostruje. Katalonska vlada zahteva popolno notranjo avtonomijo in ne dovoljuje madridski vladi nobenega vmešavanja. Notranji minister je z ozirom na to izjavil, da more tako postopanje Kataloniji ogroziti edinstvo države in bodo zato potrebni nagli in energični ukrepi. Iz Barcelone pa prihajajo vesti, da bo katalonska vlada, ako bo potrebno, pripravljena z orožjem v roki nastopiti proti osrednji španski vladi. Verjetno je torej, da bi mogli še doživeti vojno med Katalonijo in Španijo.

KONEC DELA V ZENEVI.

ZENEVA, 29. septembra. Včeraj dopoldne je bil v Društvo narodov sprejet Ekvdor. Ker so se važnejši razgovori med diplomati že zaključili, zapuščajo delegati Zenevo in sta Barthou in dr. Beneš odpotovala že včeraj, prvi v Pariz, drugi pa v Prago.

PREBIVALSTVO ITALIJE.

RIM, 29. septembra. Uradno objavljajo, da je število prebivalstva Italije naraslo do 31. avgusta letos na 42.934.000.

OBOROŽEVANJE RUSIJE.

RIM, 29. septembra. »Oriente« poroča o silnem oboroževanju sovjetske Rusije in pravi, da je uvoz vojnega materiala iz Anglije v Rusijo narasel v letošnjem letu za 27 odstotkov napram lanskemu letu. Sovjetska Rusija plačuje ta uvoz z devizami, s katerimi razpolaga v Franciji in na Švedskem.

Kot v nebesih

počuti se,

Kdor

Ki-Ki

bonbone je.

Kjerkoli si bodi Ki-Ki povsodi!

PROIZVOD: „UNION“, ZAGREB

Dnevne vesti

NASIM NAROČNIKOM! Današnji številki »Večernika« smo priložili položnice za vse zunanje naročnike ter jih prav vljudno prosimo, da nam naročnino za mesec oktober nakažejo. Tudi one naročnike, ki so v morebitnem zaostanku prosimo, da svoj dolg poravnajo takoj prve dni v mesecu. Uprava »Večernika«.

Smrt slovenskega novinarja. Včeraj jutraj je umrl v Slajmerjevem sanatoriju v Ljubljani v starosti 32. let urednik »Slovenčeve« kulturne rubrike g. Lojze Golobič. Pokopali ga bodo v ponedeljek 1. oktobra ob 15. na pokopališču pri Sv. Križu. Pokojni Golobič se je že kot dijak pričel baviti z novinarstvom in je po končani filozofski fakulteti na zagrebški univerzi vstopil v »Slovenčev« redakcijo. Bil je dobra in blaga duša, ki ga bodo težko pogrešali njegovi stanovski tovariši, zlasti pa globoko užaloščena žena in hčerka. Bodi mu ohranjen med nami lep in časten spomin!

Iz okrajnega tajništva JNS. Okrajno tajništvo JNS za Maribor mesto opozarja svoje člane in somišljenike, da so članske legitimacije že prispale. Ker blagajnikom krajevnih organizacij JNS zaradi zaposlenosti ni mogoče zlasti ob delavnikih določiti uradnih ur, vabimo vse člane in somišljenike, ki žele imeti članske legitimacije, poravnati članarino ali na novo pristopiti v organizacijo JNS, naj se zglasijo v pisarni okrajnega tajništva JNS, Cankarjeva ulica 1 v pritličju. Uradne ure pri okrajnem tajnistvu so ob delavnikih od 8. do 12. in od 15. do 18., ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. Opozarjamo vse, zlasti tiste, ki jim zaradi zaposlenosti ob delavnikih ni mogoče priti, naj se zglasijo v pisarni okrajnega tajništva ob nedeljah in praznikih dopoldne.

Več takta! Od novodošlega gospoda an gleške narodnosti, ki se je baje za stalno naselil v jugoslovanskem Mariboru in ki očitno računa tudi na učenje slovenske narodnosti, bi pričakovali, da bi poleg nemško pisanega priporočila, ki visi na nekem izloženem oknu v Gosposki ulici, stavil vsaj slovenski prevod tega priporočila, tako da bomo vsaj zaznali za odlike tega gospoda. S tem bi pokazal, da zna ceniti gostoljubnost, ki mu jo nudimo in bi tako tudi upravičil iskrene simpatije in občudovanje, ki jih Jugoslovani sicer gojimo do Anglije. — Več opazovalcev.

»Mestno poglavarstvo mesta Maribor«. Ta jezikovna spaka je prav taka, kakor če bi kdo dejal ali napisal »klobuk gospoda Ribare«, kajti v slovenščini se mora sklanjati vsak samostalni. Pravilno je torej samo »Mestno poglavarstvo mesta Maribora«, ako že ne zadostuje »Mestno poglavarstvo Maribora« ali še bolje »Poglarstvo mesta Maribora«. Ako niti naslov naše občine ne bo jezikovno pravilen, kako naj potem zahtevamo boljše slovenščino na napisih trgovcev in obrtnikov?

Deljenje uradovanja in naši uradniki. Naši državni pa tudi samoupravni uradniki ter njihove stanovske organizacije si že leta in leta prizadevajo, da bi se po državnih in samoupravnih uradih uvedlo vse leto nedeljeno uradovanje. Praksa je pokazala, da deljeno uradovanje ni v korist državnih uradih, pa tudi ne posameznim uradnikom. Uradnik ima pri nedeljni službi dovolj časa za odpočitek, prihaja v urad svež in spočit in dela zato z veseljem in uspehom. Pri nedeljenem uradovanju mu je tudi olajšana skrb za življenje. Uradniki, ki so navezani samo na svoje prejemke, žive težko, zlasti še če morajo preživljati veliko družino. Zaradi štednje si mora najeti uradnik cenejše stanovanje, in to po navadi na periferiji, daleč od svojega urada. Mnogo pa je uradnikov, ki stanujejo izven mesta, ker so tam stanovanjske prilike ugodnejše. Pri dolgi 4-kratni vsakodnevni hoji v urad izgubi uradnik mnogo časa, neglede na škodo, ki jo utrpí na obleki, posebno pa na obuvalu. Zaradi pomanjkanja časa pa se tudi ne more posvetiti vzgoji svojih otrok, kar bi kot skrben oče moral. saj je to edina dola, ki jo svojim otrokom more dati. So pa še tudi drugi razlogi, ki govore za nedeljeno uradovanje. Praksa je pokazala, da opravljajo stranke svoje posle po

uradih navadno samo dopoldne. Nedeljeno uradovanje pa bi bilo v veliko korist tudi državnim blagajnam.

Za dvig slovenske stenografije. V Logarjevcih pri Ljutomeru se je vršila v ponedeljek 10. t. m. lepa slovesnost, ki je sijajno uspela. Odlični gostje iz Zagreba in Ljubljane so priredili to slavo na čast pokojnemu profesorju Franju Magdiču, ustanovitelju hrvatske in slovenske stenografije, na čigar podlagi se je ta pismenska umetnost krasno razvijala do vrha. Na rojstni hiši slavljencev se je odkrila lepa spominska plošča. V navdušenih besedah so razni odlični zastopniki stenografije slavili zasluge pokojnega profesorja. To slavo pa je bilo tudi v drugem oziru zelo pomembno. Hrvatski gostje, stenografi in prijatelji stenografije, so v veseli prijateljski družbi spoznali slovenske tovariše in osnovali ter kovali račte za dvig naše stenografije. V ta namen se bo v Ljubljani ustanovilo Društvo slovenskih stenografov in v Mariboru odsek tega društva. Zanimanje za slovensko stenografijo se opazuje v zadnji dobi tudi pri mladini v srednjih šolah in trgovskih tečajih. Neobhodno potrebno pa je, da dosledno izobražujemo tudi odraslo mladino in uslužbence v raznih pisarnah v naši stroki. Ni dovolj, da znajo rabiti korespondenčno pismo, morajo tudi docela obvladati debetno pismo. Šele tedaj so dovršili uspešno pouk v stenografiji, šele tedaj so popolnoma izobraženi stenografi. V ta namen priredi letos od ministrstva odobreni Rud. Legatov trgovski tečaj za nadaljnjo izobrazbo v stenografiji učni tečaj, kjer se bo poučevalo debatno pismo in kjer bodo obiskovalci imeli dovolj prilike, po mnogih vajah si pridobiti končno uspešno izobrazbo.

Kazni zaradi neplačevanja računske takse. Finančno ministrstvo objavlja: Da se zagotovi pravilno izvajanje določbe glede takse na račune brez izjem in da se zaščitijo državni interesi, je davčni odelek finančnega ministrstva izdal davčnim oblastem najstrožji nalog, naj glede tega izvajajo najpodrobnejše nadzorstvo in naj vse prestopke kar najhujše rešujejo. Izterjanje glob zaradi prestopkov se bo izvršilo takoj in brez odlašanja. Ker predstavlja neplačanje te takse zločin, v teh primerih ne gre za davčne dolge, marveč za utajitev takse, ki je postala last države v trenutku, ko je bila kupoprodaja izvršena. Imena vseh kaznovanih oseb bodo objavljena v listih. Razen tega bodo izdani ukrepi, da državni nameščenci ne bodo kupovali pri takih nekorektnih obvezanikih.

Ugodnost na brzih vlakih. Da se potujočemu občinstvu omogoči potovanje z brzimi vlakmi tudi na krajših progah, je generalno ravnateljstvo državnih železnic s 1. novembrom ukinilo določbo, po kateri je bilo treba doslej pri potovanju na brzih vlakih plačati voznino za najmanj 50 km. Od 1. novembra dalje bodo potniki lahko tudi na progah izpod 50 km potovali po ceni, ki predstavlja dejansko prepotovano relacijo.

Za zaposlitev domačih inženjerjev. Od bor za zaposlitev domačih inženjerjev v Beogradu opozarja brezposelne tovariše, da so pripravljene formulari za prijave brezposelnih inženjerjev. Formularji se dobe v pisarni združenja JIA, Kralja Ferdinanda ulica 10 v Beogradu. Brezposelni inženjerji iz drugih krajev naj pošljejo svoje naslove odboru, ki jim bo poslal formularje.

Zborovanje vojnih dobrovoljcev. V Novem Sadu bo 14. oktobra kongres vojnih dobrovoljcev, katerega se lahko udeležijo tudi njihovi sorodniki in prijatelji. Udeležencem kongresa je prometni minister dovolil četrtinsko vožnjo na železnicah.

Azilni sklad PTL je dosegel v mesecu septembru t. l. znesek 127.165 Din. Protituberkulozna liga v Mariboru se tem potom najiskrenejše zahvaljuje vsem darovalcem, hišnim posestnikom in stanovanjskim najemnikom ter prosi, da jo v tem stremeljenju še naprej podpirajo.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Königova lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Aleksandrovi cesti.

Angležinja miss Edith Oxley, naša priljubljena in uspešna učiteljica angleškega jezika, je zopet prispela v Maribor in pričela s poukom. (Krekova ul. 18).

Kurz bolgarskega jezika se otvori v Mariboru okrog 8. oktobra. Čakase še na dovoljenje pristojne oblasti. Učnina znaša mesečno 32 Din. Pouk se bo vršil po dogovoru v večernih urah in sicer samo za odrasle po možnosti v skupinah za ljudi enake predizobrazbe, starosti in stanu. Za sorazmerno zvišano učnino se ustanove tudi skupine za 2—4 interesente. Ker vlada za bolgarski jezik izredno zanimanje, se naj prijavijo zainteresirani čim prej z dopisnico g. profesorju Janu Šedivý, klasična gimnazija, da je mogoče pravočasno preskrbeti potrebne prostore.

Lastniki akvarijev, pozor! Dne 21. septembra t. l. so se sestali nekateri lastniki akvarijev in sklenili prirediti v bodoče stalne diskusijske večere v namenu podpiranja svojih skupnih interesov. Ker domnevajo, da žive v našem mestu še mnogi, ki se zanimajo za to, so se odločili vse lastnike akvarijev najprisrčneje povabiti k skupnemu sestanku v gostilno »Pri grozdu« v sredo 3. oktobra ob 8.30 zvečer. Nameravajo v začetku potom sluščajnih sestankov, kasneje pri zadostni udeležbi po ustanovitvi društva, po medsebojnem stiku, predavanjih, skupni nabavi vodnih rastlin in ribic kakor tudi menjav, posameznikom iti na roke. Sestanek 3. oktobra naj služi v prvi vrsti za ugotovitev povprečnega števila zainteresentov ter ciljev posameznikov. Zaradi tega prosimo za obilen obisk vseh mariborskih akvaristov!

Specijalist za notranje bolezni
DR. STANE LUTMAN
je otvoril prakso v Trubarjevi ulici 5 (bivša ordinacija doc. dr. Matka).
Ordinira od 13 do 15.
ROENTGEN — PNEUMOTORAKS

4126

Pred gradnjo novega zavetišča na Pohorju. Sokolsko društvo Maribor Matica si je nadelo nalogo postaviti do pričetka zime smučarsko zavetišče na Pohorju. Nova postojanka bo nedvomno pospešila razvoj smučarstva na Pohorju in bo tako neposredno mnogo koristila nadaljnjemu razvoju tujskega prometa, ki je eden najvažnejših činiteljev našega narodnega gospodarstva. Nova postojanka bo služila poleti kot počitniška kolonija za otroke, predvsem onih slojev, ki ne morejo privoščiti letovišča svojim otrokom. Večtedensko taborenje bo dobro nadomestilo draga letovišča. Stroške za realizacijo tega obče koristnega načrta pa društvo ni zmoglo samo in so mu priskočili na pomoč številni prijatelji z večjimi in manjšimi zneski in podporami.

Sprememba posesti. Kakor smo že bežno javili, je kupil od pivovarne »Union« hišo, v kateri je bila znana restavracija Halbwild, g. Josip Povodnik, priznani strokovnjak v gostilničarski stroki. Zvest svojemu mišljenju je dal svojemu podjetju novo ime »Novi svet«, naslov, ki pač jasno simbolizira dejstvo, da je to shajališče naših Nemcev prekrščeno v neutralno zbirališče. Vsekakor v narodnostnem pogledu pridobitev, katero ves nacionalni Maribor pozdravlja! Več v oglasnem delu lista!

ZOBOZDRAVNICA dr. med. dent. Bošilička Krajnovič se je vrnila s potovanja in zopet redno ordinira od 9.—12. in 15.—18. ure. Glavni trg 22 (Osetova hiša).

Grajski kino. Do vključno ponedeljka »Zvoki mladosti«, sijajno filmsko vedomo, v katerem poje pevski fenomen J. Schmid. Poleg njega igrata glavno vlogo Liliane Dietz in Szöke Szakall. Pripravlja se veliki orientalski vefilm »Tisoč in druga noč« v glavni vlogi slavni ruski igralec Možuhin.

Kino Union. Od danes sobote najnovejša senzacija »Miki in Sili«. Čarobna revija, devet zvočnih in govorečih filmov v krasnih koloriranih slikah. Novost za vsakega, užitek za staro in mlado.

Pri obledeli sivorumenkasti barvi kože, motnih oči, slabem počutju, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznii je pametno, da izpijete nekaj dni zapore vsako jutro na tešče kozarček naravne »Franz Josefove« grenčice.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 2. oktobra ob 20. uri »Hamlet«.

Izven. Premijera.

Sreda, 3. oktobra. Zaprt.

Četrtek, 4. oktobra ob 20. uri »Hlapci«.

Letošnja otvoritvena predstava bo v torek 2. oktobra. Uprizore delo, ki predstavlja vrhunec svetovne dramske literature Shakespearijevega »Hamleta« v sijajnem prevodu mojstra O. Župančiča. Priljubljeni igralec in režiser Vl. Skrbinek slavi 10letnico svojega gledališkega delovanja in igra ob enem naslovno vlogo. Predstava, ki pri njej sodeluje ves ansambl in številna komparzerija, bo brezdvomno dostojen začetek nove sezone. Prodaja vstopnic pri gled. blagajni (tel. 23-82).

Le še do 1. oktobra sprejema gled. blagajna abonma. Zato pohitite, da dobite še dober sedež! Abonirajte se v abonmanu D, ki je v njem na razpolago še dokaj mest, zlasti lož, dočim jih v drugih abonmanih ni več. Ponovno opozarjamo na zmotno naziranje občinstva, da sta, ozir. bosta red C in D zapostavljena. Pribijemo, da gled. uprava ne zapostavlja nobenega abonmana in bosta abonma C in D sprejela ravno tako prve repize in pozneje premiere, kot drugi abonmani.

Dramatska šola. Vsi, ki so se vpisali v dramatsko šolo, naj s javijo v nedeljo 30. tm. ob 10. uri v gledališču. Pri tej priliki se bodo sprejemali tudi novi prijavenci.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke omili naravna »Franz Josefova« grenčica tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bolnišnice potrjujejo, da je »Franz Josefova« voda, ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za redno uporabo za staro in mlado. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Zaradi splošne trgate se nastop tukajšnje Sokolske čete preloži na 7. oktobra 1934, v primeru slabega vremena pa na 14. 10. 1934. — Vabimo vsa bratska društva in prijatelje Sokolstva, da nas v velikem številu počaste s svojo navzočnostjo. Zdravo! — Odbor.

Glasbena šola »Drave«. Prihodnji teden se začne s poukom na **pevski (pripravljalni) šoli.** Priglasje, kakor naknadne vpise za instrumentalni pouk, sprejema vsaki dan od 10.—12. artist. vodja prof. H. Družovič (Krekova ul. 14. II) ter od 3.—6. D. Orbančič v šolski pisarni (stara kolonijška šola).

»Putnikovi« izleti z avtokarom. Maria Zell 5.—6. okt., vozna cena 210 Din. Budapest-Blatno jezero 6., 7. in 8. okt., vozna cena z vizumom 400 Din. Ptuj-Haloze 14. oktobra, cena izleta z obedom in večerjo 72 Din. »Putnik«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. int. 21-22.

Večerni tečaji za stenografijo in stroje-pisje se otvorijo dne 4. oktobra na Legatovi šoli. Natančneje v šolski pisarni, Maribor, Vrazova ul. 4.

Plesni zavod Pečnik otvarja plesni pouk 16. oktobra. Vpisovanje vsak dan. — Kralja Petra trg 4, pritličje.

»Velika kavarna« od ponedeljka Sladkov ruski pevski in balalaški zbor in popolnoma nov spored.

Gostilna »Weber«, Pobrežje, v nedeljo trgatvena veselica.

Grajska klet v soboto in nedeljo Jazz-band koncert.

Sv. Martin pri Vurbergu. V nedeljo 30. 9. 1934 popoldan vinska trgateg z veselico in pojedino puranov, rac in piščancev v gostilni Kostanješek.

Kavarna »Promenada« danes in jutri koncert. Prvovrstna godba!

Jutri koncert s plesom v gostilni Mras-Studenci.

Za nov rešilni avto so darovali: Nabavljala zadruga državnih uslužbencev 500 Din, pisarna odvetnika dr. Lipolda in družba »Unio« vsak po 200 Din, elektrarna Fala, Kreditni zavod, Celjska posojilnica in podružnica Ljubljanske kreditne banke po 100 Din, hotel »Orel«, Afinerija zlata, dr. Dernjač, dr. Janko Pihler, dr. Frank, dr. Škapin, dr. Slokar, dr. Šorli, dr. Ašič, trgovec Murko, trgovec Poš. Golež in Ussar po 50 Din. Posnemajte!

Jagode in hrošči v jeseni. Prijatelj našega lista, čevljarji do j. Ivan Pirc z Betnavske ceste 1 je prinesel davi v naše uredništvo šopek zrelih in sladkih jagod. Upokojenec g. Tinta pa nam je prinesel majskega hrošča. Tako bomo imeli v našem uredništvu počasi lepo zbirko »igre narave«, ki pa jo bo prav gotovo pomorila jesenska slana.

Nov list. V Novem Sadu je pričel izhajati nov mesečnik pod naslovom »Glasnik avtobusnih podjetij kraljevine Jugoslavije«. Glasnik je tiskan v slovenščini in srbohrvaščini. Izdaja ga Zveza avtobusnih podjetij, urejuje pa ga urednik Gaja Gračanin. Prvo številko »Glasnika« je uprava poslala vsem avtobusnim podjetjem.

Tujsko-prometno društvo v Kranjski gori prireja na jesen 1934 s pomočjo banke uprave šesttedenski kuharski tečaj, zvezan z enotedenskimi tečaji za vse druge panoge delavnosti obratov in oseb, ki živijo od tujeve. Tečaj prične dne 22. okt. in traja do 2. decembra. Poučevali se bodo vse panoge kuharstva, razen tega pa tudi serviranje, garniranje, sestavljanje obedov, razkosavanje itd. Vpisnina za ves tečaj znaša 800 Din. V tej vsoti je vključena hrana in učnina. Prijave sprejema Tujsko-prometno društvo v Kranjski gori do 15. oktobra 1934. Vse nadaljnje informacije pri »Putniku«. Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. int. 21-22.

Močno kajenje povzroča rumeno, rjavo ali črno prevlaklo zob. Za kadičce in kadilke je zaradi tega neobhodno potrebna redna dnevna večkratna nega zob z »Odolom«. »Odol« osnaži zobe, ne da bi prizadel zobno sklenino. »Odolova« pasta pa odstrani tudi vso nesnago, neprijetne vonje in vsa barvila, ki so se z jedjo in kajenjem nabrala na zobeh. »Odol« pobeli zobe ter daje prijeten vonj.

Zopet kontrola koles. Davi so bili naši kolesarji ponovno neprijetno iznenadeni, ko so opazili, da sta postavljeni danes kar dve kontroli, ki pregledujeta potrdila o plačnem davku od koles. Tudi danes je kontrola zaplenila kolesa takim kolesarjem, ki se niso mogli izkazati z omejenim potrdilom. Kolesarji in kolesarke, spravite svoje stvari v red, pa se vam ne bo treba bati kontrol!

Ponesrečen kolesar. Ko se je vozil včeraj popoldne na kolesu 44letni poslovođa Ivan Trošt, se mu je pripetila huda nezgoda. Zavozil je v kamen in padel s ko-

lesa tako nesrečno, da si je zlomil desno ključnico. Mariborski reševalci so ga prepeljali v bolnišnico.

Nezgoda pri igri. V Ceršaku se je igrala predvčerajšnjim 5-letna posestnikova hčerka Anica Kebričeva v gospodarskem poslopiju in skakala okrog vozov in raznih strojev. Pri tem je padla z voza in si hudo poškodovala levo roko in nogo. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

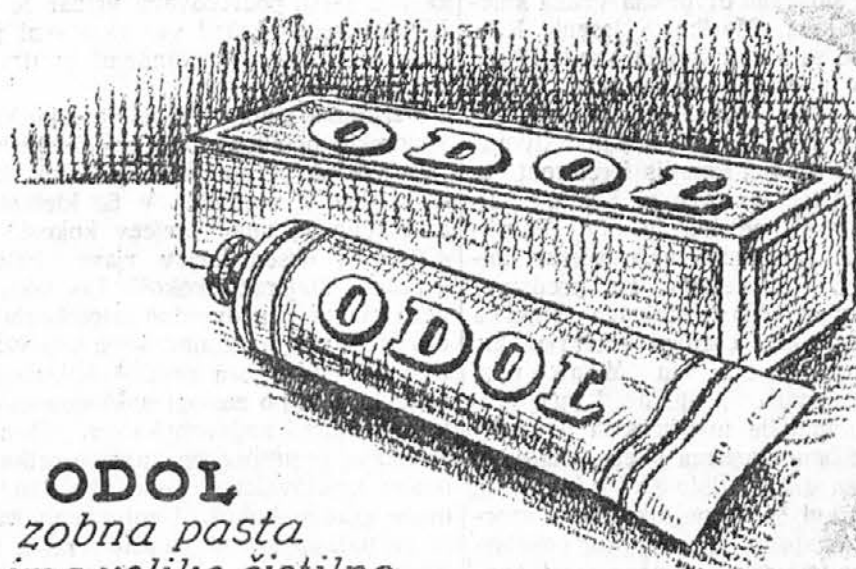
Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 30. t. m.: Ob 7.30: Hej trubači (vojaška godba na ploščah); 7.45: telovadba 8.15: poročila; 8.25: jazz-orkestri iz raznih dežel na ploščah; 8.55: harmonika solo; 9.40: versko predavanje; 10.00: prenos cerkvene glasbe iz stolnice; 11.00: samospevi ge. Bernot-Golobove, vmes radijski orkester; 11.40: otroška ura; 12.: čas, radijski orkester; 16.00: desinfekcija kot obrambno sredstvo proti nalezljivim kužnim boleznim; 16.30: »Kako se je ženo Smuk Vrban«, šaljivi prizori; 20.00: »Svoji k svojim«; 20.20: violinski koncert gđc. Francke Ornikove; 21.00: radijski orkester, vmes čas, poročila in jedilni list. V ponedeljek 1. oktobra: Ob 12.15: »Z otoka zlatih sanj«, koncert havajskih kitar na ploščah; 12.50: poročila; 13.00 čas, Josefina Bakerjeva na ploščah; 18.00: »Ob 60letnici Fr. Ks. Meška«; 18.20: radijski orkester; 19.30: narodno gospodarstvo v oktobru; 19.50: čas, jedilni list, program za torek; 20.00: zdravniška ura; 20.20: uvod v opero; 20.30: prenos opere iz Beograda, v odmoru čas in poročila.

Mariborčanka Francka Ornikova bo igrala v nedeljo 30. t. m. ob 20. uri v Ljubljanskem radiu. Zaigrala nam bo veliko Griegovo G-dur sonato, nadalje skladbe Debussya, Veinbergerja in Smetane.

Današnji živilski trg je bil dobro založen. Slaninariji so pripeljali 17 voz zaklanih prašičev, kmetije pa 38 voz z zeljnimi glavami, krompirjem, čebulo in česnom ter 15 voz sadja. Kupčija je bila precej živahna. Prodajali so svinjino in slanino po 8 do 14 Din kg, kokoši po 20 do 30, piščance po 9 do 15 Din, krompir po 50 do 75 par, jabolka po 1 do 4, hruške 3 do 6, grozdje po 3 do 6, kostanje pa po 1,50 Din kg.

Konfekcijske trgovine in izdelovanje oblek po naročilu. Trgovinski minister je poslal na vse upravne oblasti odlok, po katerem je prepovedano konfekcijskim trgovinam izdelovati obleke po naročilu.

Dnevna nega
z **ODOL** zobno pasto,
prepreči gredo obarvanje zob in
neprijeten vonj iz ust.

ODOL
zobna pasta
ima veliko čistilno
moč zaradi svojih obilnih koloidnih sestavin.
Zobovje očisti temeljito ter odpravi vsak
neprijeten vonj, vsa barvila in vso nesnago.

Trgovine tudi ne smejo jemati mere in so jim dovoljena le malenkostna popravila oblek.

Zavarovanje delavcev in nameščencev v juliju. V juliju je bilo pri okrožnih uradih (SUZOR) zavarovanih 555.920 delavcev in nameščencev. V primeri z junijem je padlo število zavarovancev za 12.721, v primeri z junijem lanskega leta je pa poskočilo za 34.743. V primeri z julijem lanskega l. kaže največji absolutni porast zaposlitve okrožni urad v Beogradu, in sicer za 7441, OUZD v Ljubljani za 4493, v Zagrebu za 4378, v Osijeku za 3425. Večje nazadovanje zaposlitve izkazujeta okrožna urada v Skoplju za 3425 in v Dubrovniku za 1084. Privatna društvena bolniška blagajna »Merkur« v Zagrebu izkazuje nazadovanje za 299, ostali dve privatni bolniški blagajni pa izkazujeta porast. Povprečna zavarovalna mezda je

znajala 22.27 Din in se je v primeri z lanskim letom znižala za 80 par. Celokupna zavarovalna mezda je znajala 309.051.000 Din, lani pa 300.000.000.

Naše zastopstvo v mednarodnem uradu dela. Pri volitvah v upravni odbor mednarodnega urada dela je postala Českoslovaška članica, naša država pa njena namestnica. Za predstavnika naše države v upravnem odboru mednarodnega dela je imenovan Dušan Jeremič, načelnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. je kazal termometer 17 stopinj C nad ničlo, minimalna temperatura je znajala 13,4 stopinj, barometer je kazal pri 18 stopinjah 746, reduciran na ničlo pa 743; relativna vlaga 90, vreme je tiho in jasno; vremenska prognoza: še več lepih jesenskih dni.

Kulturne vesti

Desetletnica gledališkega udejstvovanja Vladimirja Skrbinška

V torek 2. oktobra bo v naslovni ulogi otvoritvene predstave letošnje sezone na šega gledališča, v nesmrtnem Shakespearejevem »Hamletu« slavil desetletnico gledališkega udejstvovanja naš igralec in režiser Vladimir Skrbinšek. Proslava tega njegovega jubileja je obenem tudi važna proslava razvoja našega slovenskega poklicnega odra sploh, saj je jubilar prav pri nas v Mariboru stopil prvič na usodno desko z resno namero, posvetiti jim delo svojega življenja. Obenem je pa našemu odru dal tudi največ svojih stvariteljskih sil kot igralec in kot režiser. Tu je končno našel svoj dozoreli obraz in postal eden onih stebrov, brez katerih bi si našo Talijo težko predstavljali.

Izšel je Vladimir Skrbinšek iz igralske družine, ne igralske po prednikih, pač pa po svojem bratu, ljubljanskem igralcu in režiserju Milanu Skrbinšku in svoji sestri ki je sedaj poročena v Zagrebu z igralcem in režiserjem Grünhutom. Rojen v Ljubljani 2. oktobra l. 1902., je študiral in dokončal tamkajšnjo realko ter se nato vpisal na tehniko, ki je pa ni dovršil in je zato poiskal prvo življenjsko zatočišče v železniški uradniški službi. Toda usoda mu ni namenila takega obstanka, strast do gledališča, ki je sprva v njem še spala in se mu je prebudila razmeroma šele pozno, proti koncu študentovskih let, ga je speljala na pot, po kateri hodi sedaj in bo hodil, dokler ne odigra zadnje življenjske tragikomedije.

Nastopal je najprej na dijaških diletantskih odrih in je ob Cankarjevi »Lepi Vidi«, kakor Savel novo vero, odkril neznadoma v sebi igralsko strast. Ta strast,

brez katere ni umetniškega ustvarjanja, ga je naposled pripeljala do debuta v Mariboru, kjer je igral Imotskega kadija v »Hasanaginici«, nato pa v Ljubljani kolesarja v komediji »2 x 2 = 5«. Poklicno igralsko pot je nastopil tako v Mariboru in jo nadaljeval v »Intimnem teatru« Branka Tepavca v Varaždinu, Zagrebu, Levakovi potujoči igralski družbi, Splitu, kjer se je prvič srečal z režiserjem Radom Pregarcem, in naposled zopet v Mariboru. Kot član potujoče Levakove skupine je napravil turnejo po Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Črni gori in celo Albaniji, kjer je igral tudi v Tirani na dvoru sedanjega kralja Ahmeda Zoga, tedaj še predsednika albanške republike.

Prehodil je tedaj pot velike in trde šole, ki ga je morala močno oblikovati. V galeriji njegovih učiteljev so Milan Skrbinšek, Tepavac, Levak, Rade Pregarc, Gavella in drugi, ki so mu pomagali iskati zunanjega izraza, dočim se je moral do notranjega dokopati sam s svojimi vzorji in boji. Seveda se je v teh desetih letih v njem marsikaj obrusilo; izginilo je prvotno naivno entuziastično gledanje na gledališče in njegovo umetnost; zamenjalo ga je zrelo spoznanje umetnika, ki je naposled srečno našel samega sebe, toda ne da bi se ob tem cilju odpočil in napihnil, ampak da bi se oblikoval in čistil še dalje.

Dolga, zelo dolga je že v teh desetih letih galerija likov v tragediji, komediji, operi in opereti, ki jim je Vladimir Skrbinšek z večjo ali manjšo popolnostjo vdahnil življenje. Mnogi izmed njih so

nam ostali globoko vtisnjeni v spomin; dokaz, da niso bili brez umetniške krvi! Mnogo je pa tudi del, ki jih je postavil na oder kot režiser in dosegel večinoma lepe in celo visoke uspehe ter postal tako igralsko in režisersko eden glavnih naših gledaliških ustvarjalcev. Zato smo trdno prepričani, da bo našel pravi izraz tudi v svojem jubilejnim višku, v velikem »Hamletu«, ki je pač največja želja vsakega po zmagi hrepenečega dramskega igralca. Tako bo ta njegova kreacija nekakšna bilanca desetletne igralske poti kvišku do jasnih izraževalnih ciljev. Naj bi se ta pot tudi še poslej vzpenjala k najvišjim zasanjanim idealom!

Šola za telesno kulturo in igralsko izobrazbo. V Zagrebu se je ustanovila letos pod vodstvom ge. Mirjane Dragane Janežkove prva jugoslovanska šola za telesno kulturo in igralsko izobrazbo, ki smo jo v Jugoslaviji že dolgo pogrešali. Šola bo obsegala dramsko, operno, operetno, koreografsko in filmsko disciplino. Predmeti posameznih disciplin bodo pri telesni kulturi: ritmika in ples, balet, gimnastika, sabljanje, igre in protne discipline, lahka atletika, mehanizem in tehnika dihanja, anatomija, fiziologija in higiena telovadbe, vaje ob spremljavi glasovirja itd; pri igralski izobrazbi: mehanizem in tehnika dihanja itd., retorika, drama, splošna teorija glasbe, petja, mimika, operne partije, igranje v operi in opereti, ansamblski studij, fiziognomija in maskiranje, scenografija, seminar za režijo, tehnika govora in petja pred mikrofonom, načrti kostumov; pri obeh skupaj pa še predavanja o zgodovini umetnosti, zgodovini glasbe s posebnim ozirom na opero, zgodovini svetovne književnosti, družbeni kulturi in o drugih predmetih, ki so s tem v zvezi, nadalje jeziki: angleški, francoski, nemški in italijanski ter vedra umetnost, družbeni ples

in akrobacije. Gojenci si pa seveda izberejo iz tega programa le one predmete, ki ustrezajo namenom njihovega študija. Poučevali bodo: prof. dr. N. Andrić, Charles Apegitos, dr. S. Batušić, dr. N. Batušić, Božena Begovičeva, D. Bogunović, Karl Drews, prof. Nada Eder-Bertičeva, arh. A. Freudreich, S. Glumac, A. Griff, Marta Griff-Pospesilova, Ž. Hiršler, člani Francoskega instituta, R. J. Ivanović, M. D. Janečkova, dr. M. Karpati, Ž. Klinčić, E. Krajačeva, B. Krameršek, dr. K. Krenečić, dr. B. Ljadić-Viesner, H. Löwenstein, M. Majcen, prof. D. Maloš-Stržewski, dr. L. Maraković, J. Mechura, Hinko Nučič, J. Pavić, člani zavoda »Polihymnia« dr. N. Radingerjeva, R. Riffler, prof. M. Reizer, J. Rožička, M. Rodofijeva, člani Sportne posvetovalnice, L. Šafranek-Kavić, dr. V. Šafranek, dr. B. Širola, N. Širova, F. Tirelli, Djuka Truhović, prof. dr. Uhl in prof. L. Vrbanić. Šola je odobrena po državi in ima svoje lokale v Zagrebu, Ilica 12. Šola že posluje, a je vpisovanje še vedno mogoče.

Hinko Nučič ravnatelj zagrebske drame. Zagrebska drama je bila več časa brez ravnatelja, sedaj je pa imenovan za vršilca njegovih poslov dosedanj režiser in igralec g. Hinko Nučič. Nas Mariborčane veseli to imenovanje odličnega slovenskega gledališkega strokovnjaka za ravnatelja zagrebske drame še tem bolj, ker je bil Hinko Nučič ustanovitelj in prvi intendant našega mariborskega Narodnega gledališča, ki sloni še sedaj glavno na temeljih, ki jih je on postavil. Lani je novi ravnatelj slavil petdesetletnico svojega bogatega življenja, vendar še ves poln smeje želje po delu. Zato mislimo, da bo tudi kot ravnatelj mogel razviti vse svoje velike sposobnosti in zlasti uporabiti svoje praktične izkušnje za razvoj in procvit bratske hrvaške osrednje drame.

Revija napredka našega kmetijstva

Slovesna otvoritev velike kmetijske razstave, združene z velikim jesenskim sejmom —
Kratek ogled razstave in sejma — Zastopane so vse panoge našega kmetijstva

Danes dopoldne je bila v prostorih »Uniona« slovesno otvorjena velika kmetijska razstava »Maribor v jeseni«. K otvoritvi so se zbrali številni predstavniki mestnega in okoliškega javnega življenja. Po prihodu podbana g. dr. Pirkmajerja so se navzoči podali v dvorano, kjer je okrajni kmetijski referent in tehnični vodja razstave g. Kuret najprej pozdravil podbana g. dr. Pirkmajerja, zastopnika naše vojske polkovnika g. Putnikoviča, predstavnika cerkvene oblasti stolnega župnika g. Umeka, oba okrajna glavarja gg. dr. Senekoviča in Mlakarja, mestnega župana gosp. dr. Lipolda, nadalje ravnatelje mariborskih srednjih šol, člane banovinskega sveta, narodne poslance in druge. Nato se je zahvalil banski upravi in obema okrajnima kmetijskima odboroma za podporo, posebno zahvalno pa je izrekel v imenu razstavnega odbora mestnemu županu g. dr. Lipoldu, ki je šel odboru zelo na roko. Nadalje se je zahvalil tudi vsem razstavljalcem in posameznim podeželskim županom, ki so pokazali veliko zanimanje in razumevanje za razstavo. Nato je prečital pozdravno brzojavko načelnika kmetijskega oddelka pri banski upravi inž. Zidanška. V nadaljnjih izjavah pa je opisal položaj našega kmetovalca in letošnje letine. Za njim je spregovoril podban g. dr. Pirkmajer, ki je v izbranih besedah orisal pomen razstave ter stremjenje banske uprave za čimvečji napredek našega kmetijstva. Čestital je odboru in se zahvalil vsem, ki so pripomogli, da nudi razstava toliko lepega in zanimivega ter se ob zaključku svojega govora v toplih besedah spomnil tudi našega vladarja in kraljevskega doma, ki so mu navzoči zaklicali trikratni »Živio!«. Ob tej priliki je bila poslana našem kralju vdanostna brzojavka. Nato je čestital razstavnemu odboru in razstavljalcem mestni župan g. dr. Lipold, ki je izrazil nad lepo in okusno aranžirano razstavo svoje veselje. Naglasil je v svojem nagovoru tudi važnost in koristi čim tesnejših stikov mesta in okolice ter izrazil željo, da bi ti stiki pomagali meščanom in okoličanom iz hude današnje stiske.

Sledil je nato uradni ogled razstave, za katero je bilo tudi v mestu že več dni živo zanimanje. Razstava in sejem sta nameščena v veliki unionski dvorani in na verandi. Obiskovalcu nazorno prikazuje uspehe našega umnega kmetovalca, sadjarja, čebelarja, vrtnarja, perutninarja in vinogradnika. Razstavljeni so vsi pridelki, ki so glavni vir dohodkov našega kmeta. Vse hvale vreden pa je sejem, na katerem prodajajo naši kmetje samo kvalitetno blago in nudi zlasti meščanu najlepšo priliko, da se preskrbi za zimo s tem in onim. Naj bi se meščani preskrbeli za zimo zlasti s sadjem, ki ga naši kmetje niso mogli spraviti letos na tuja tržišča. Razstava pa bo veliko koristila tudi našim kmetovalcem, ker bodo imeli priliko spoznati in videti marsikaj poučnega in koristnega. Odbor, ki je aranžiral razstavo, zasluži za svoj trud in veliko prizadevanje vso pohvalo in priznanje.

Sadjarstvo. Največji oddelek zavzema na razstavi sadjarstvo. Nad 1100 zabojev najrazličnejšega sadja je razstavljenih na verandi. Najmočnejše je zastopana šentpeterska sadjarska podružnica. Razstavljen so prvovrstna jabolka po sadnem izboru, ki ga je predpisala banovina za oba mariborska okraja. Vabljivo za oko in okus je žlahtno sadje, katerega vonj še širi daleč naokrog. Poglavitje zase pa tvori lepo aranžiran oddelek banovinske vinarske in sadjarske šole, ki prikazuje vse načine konzerviranja sadja. Razstavljen sadje je na prodaj in želeli bi bilo, da bi meščani in obiskovalci čim bolj pridno segali po njem.

Vrtnarstvo in cvetličarstvo. Obiskovalcu razstave se pokaže najprej oddelek za vrtnarstvo in cvetličarstvo. Pet mariborskih vrtnarjev: Jemec, Požar, Portenšlager, Mejovšek in Kranjc, je razstavilo vse mogoče v njihovo panogo spadajoče kulture. Pozornost vzbuja krasno jesensko cvetje, razne sobne cvetice in z večjo vrtnarjevo roko pri-

delana zelenjava in sočivje. Pohvalo pa zasluži zlasti požrtvovalni vrtnar Jemec, ki je okusno okrasil ves razstavni prostor z zelenimi girlandami in drugim cvetjem.

Perutninarstvo. Veselo kikirikanje štajerskih petelinov opozori obiskovalca razstave na perutninarski oddelek, ki je nameščen v verandi. V 52 kletkah je razstavilo 28 umnih rejcev kokoši, nad 400 lepih eksemplarjev rjave, bele in grahaste štajerske kokoši. Do tako lepega efekta je nedvomno pripomogla druga za rejo perutnine, ki je bila v Mariboru ustanovljena pred 4 leti na prizadevanje in po zaslugi upokojenega veterinarskega nadsvetnika g. Pirnata. Razstava perutnine ima namen prikazati našim kmetovalcem, kako zboljšati domačo grudno kokoš. Ugotovljeno je, da je za našega kmeta najprimernejša štajerska kokoš, ker ima izborno meso in pridno nese jajca. Mimo tega pa je tudi zelo koristna, ker pokonča na vrtovih in v sadovnjakih ter travnikih mnogo mrčesa. Izborna so tudi jajca štajerske kokoši, ki slove po vsej Evropi. Tipični znaki štajerske kokoši so: bela ušesa, pokončni in ne previsoki greben, za grebenom čopka, od kolen pa ima rdečkaste gladke noge s štirimi prsti. Med kokošmi in petlini je razstavljenih tudi več lepih štajerskih kapunov, ki imajo prav tako renome izven mej naše države. Na zidu pa so razvrščene tabele, ki prikazujejo posamezne kokošje pasme v naši državi, nadalje načrti modernih kurnikov ter tabele oblik teles dobrih in slabih jajčaric, kakor tudi razne nazorne slike o kokošjih boleznih.

Travništvo. V tem oddelku so razstavljene vse trave, ki rasejo v obeh mariborskih okrajih. Oddelek krasi tudi razne slike o pravilni negi travnikov s posebnim ozirom na gnojenje. Trave so razstavili razni umni kmetovalci, ki se poslužujejo za gojenje travnikov raznih umetnih gnojil. Razstavljene so razne sladke in kisle vrste, ki rasejo v raznih legah in na raznih terenih.

Poljedelstvo. Oddelek poljedelstva zavzema precej prostora in se deli na pododdelke: žita in okopavine. Razstavljeni so lepi eksemplari rži, pšenice, ječmena in ovsu v snopičih in v zrnju. Razstavljena je tudi koruza v bilkah s storži. Obiskovalcu padejo v oči zlasti veliki svežni koruznih storžev in pa koruza, ki jo naši kmetovalci sejejo za ensilažo, kar je posebno važno za zimsko prehrano živine. Med okopavinami pa se najbolj postavijo debele buče iz Slovenskih goric. Lep je tudi razstavljeni krompir raznih sort, nadalje velike glave zelja, rone, korenja, repe in drugih okopavin.

Čebelarstvo. Čebelarska podružnica za Maribor in okolico je zelo okusno

opremila čebelarski oddelek. Razstavljene so razni sistemi panjev s satovjem, nadalje najrazličnejši moderni in praktični pripomočki za čebelarenje. Naše gospodinje in kuharice pa bo zanimal zlasti razstavljeni med raznih vrst in vosek ter jih opozarjamo, naj se preskrbe za zimo s sladkim pristnim medom.

Lesna obrt. Tu je razstavljena vsa suha roba, ki služi našemu kmetu za vsakdanjo uporabo v gospodinjstvu. Razstavljene so nadalje najrazličnejši zaboji za pakovanje sadja in grozdja.

Poljedelski stroji. Razne mariborske tvrdke so razstavile najrazličnejše in najmodernejše poljedelske stroje. Tako so razstavljene razne motorne brizgalne za škropljenje sadja, motorne škropilnice za grozdje, motorni plugi, razni specialni stroji za mletje sadja in grozdja, stroji za čiščenje žita, mali motorni plugi ter drugi praktični pripomočki, ki služijo našemu kmetu pri njegovem težkem delu.

Poučni oddelek sta aranžirali mariborska banovinska vinarska in sadiarska šola ter nižja državna gozdarska šola. Namen oddelka je prikazati vse nedostatkne kmetijskega gospodarstva ter obenem nazorno pokazati, kako naj naš kmet umno in pravilno prideluje razne poljske in gozdne pridelke. Zanimiva je zlasti praktična demonstracija konzerviranja raznega sočivja in drugih pridelkov. Naše kmetovalce bo prav gotovo zelo zanimala serija škodljivcev in boleznih raznih kultur. V miniaturni so razstavljeni tudi razni poljedelski stroji in pripomočki. Kmetijska kontrolna postaja v Mariboru pa je razstavila razne kulture ter na ta način nazorno prikazala razne načine umetnega gnojenja.

Poskušnja vin. V tem oddelku je razstavljenih nad 100 vrst raznih vin iz vinorodnih Slovenskih goric in drugih znamenitih štajerskih vinorodnih krajev. Žlahtna kaplica v buteljkah ima izredno privlačno moč in je zato za ta oddelek veliko zanimanje. Obiskovalec razstave se nikakor ne sme najprej ustaviti v tem oddelku in se prepričati o žlahtnosti vinske kaplje, sicer ne bo videl ostalih zanimivosti velike kmetijske razstave!

Posebno pozornost pa vzbuja na razstavi tudi velik Eifflov stolp, ki ga je razstavila Ruška tvornica za dušik. Stolp je obložen z vsemi kmetijskimi pridelki in raznim krasnim sadjem ter sladkim grozdem, obkrožen pa je z raznimi kulturnimi v lončkih. Pod stolpom je relief Ruš in okolice z novo Pohorsko cesto v merilu 1:1440, ki ga je mojstrsko izdelal domačin Rušan g. Pohl. Na relief opozarjamo zlasti kraje, ki jim je do razvoja tujskega prometa ter jim že na tem mestu priporočamo, naj zaupajo lepote svojega kraja mojstrski Pohlino roki.

Ruška tovarna za umetna gnojila na mariborski kmetijski razstavi

V veliki unionski dvorani, v kateri je v glavnem razstavljen poučni del kmetijske razstave, pada v oči efektno urejen razstavni objekt »Tvornice za dušik d. d. Ruše«.

Visok »Eifelnov stolp«, podprt s štirimi stebri, ki predstavljajo štiri izdelke te tvornice: apneni dušik, nitrofoska, apnena sečnina in 40% sečnina, nosi na svojem vrhu velik snop žita z obilnim in lepo razvitim klasjem, ovitim v državno trobojnico. Balkon stolpa je obložen z živopisanim sadjem in grozdom. Levo in desno tvorijo špalir visoki lončki, zasajeni z raznimi kmetijskimi kulturami, ki predčujejo uspeh gnojenja z umetnimi gnojili. Pod stolpom pa se razprostira »relief« lepe ruške vasi pod vznožjem zelenega Pohorja, med bogatimi sadonosnimi, njivami in zadnjimi obronki slovensko-goriškega vinogorja. Ruše so namreč zadnji kraj na severno-zapadnem Pohorju, ki ima vinograde in kjer uspeva dobra vinska kapljica kot »pekrčan«.

Na tem mestu si hočemo bližje ogledati to naše industrijsko podjetje, da poka-

žemo njegovo gospodarsko in ekonomsko vrednost za naše narodno gospodarstvo. Letna produkcija od 12.000 vagonov gnojila je po letu 1929, ko je nastopila gospodarska in s tem v zvezi tudi kmetijska kriza, padla v ruški tovarni na eno tretjino. Največji del svoje produkcije še danes izvažajo ruška tovarna v tujino, le skromen del svoje produkcije umetnih gnojil oddaja jugoslovanskemu kmetovalcu. Vzrok, da se pri nas uporablja tako malo umetnih gnojil, leži pred vsem v tem, ker naš kmetovalec ne prejme za svoje kmetijske pridelke, odkar je nastopila takozvana »kriza«, ono ceno, ki bi mu omogočala razne gospodarske in kulturne investicije. Le prepogosto se slišijo obupni klici, »da kmet nima denarja niti za sol niti za davke.«

Da pa ve naš kmetovalec dobro ceniti koristnost uporabe umetnih gnojil, naj služi v dokaz potrošnje umetnega gnojila pri vseh onih poljskih kulturah, ki imajo kolikor toliko še dobro ceno, kot n. pr. hmelj, konoplja, južno sadje itd. Takoj, ko se začnejo boljšati cene crenu-

kmetijskih pridelkov, raste tudi potrošnja umetnih gnojil za gnojenje dotične rastline. Sadjarji, ki imajo svoje sadonosičke tako urejene, da sadne sorte ustrezajo sadnemu izboru, sposobnemu za izvoz, se že dobro zavedajo, da lahko samo s pravilnim gnojenjem pridelajo debelejši, živobarvnejši in zdrav sad.

Vinogradniki, ki v zadnjih letih vinske krize niso zanemarjali svojih vinogradov in so jih redno obdelovali in gnojili, vidijo letos blagodejen upliv pravilnega in harmoničnega gnojenja vinske trte. Samo oni vinogradniki, ki so vsa leta dobro obdelovali svoje vinograde, jih gnojili in škropili, imajo letos obilen nastavek in zdravo grozdje, zanemarjeni vinogradi pa so goli in prazni.

Enaka slika se je lahko opazila v hmeljiščih leta 1932/33. Tudi naša polja in travniki kažejo povsem drugačno sliko, če so dobro obdelani in gnojili. Pravilna prehrana rastlin omogoča krepek razvoj kulturnih rastlin, ki so zaradi tega odpornejše proti raznim boleznim in škodljivcem, rodijo obilnejši in okusnejši sad, ki se tudi delj časa in boljše drži v shrambi. Za pravilno prehrano gospodarskega rastlinstva pa je v vsakem kmetijskem obratu, ki prideluje za trg, uporaba umetnih gnojil potrebna. Kajti z odprodajo kmetijskih pridelkov odproda kmetovalec tudi precejšnjo množino rudniških snovi svoje zemlje, ki jih mora zaradi tega v drugi obliki svoji rodni grudi vrniti, če noče, da mu zemlja postane nerodovitna.

Iz svetovne kmetijske statistike je razvidno, da države, ki uživajo glas, da so gospodarsko in kulturno napredne, uporabljajo velike množine umetnih gnojil in se pri takšnih prilikah vedno podčrtava važnost industrije, ki proizvaja umetna gnojila, za povzdigo kmetijstva v pogledu izboljšanja višine in kakovosti pridelkov.

Če iz teh vidikov in na podlagi naših statističnih podatkov o žetvi in uporabi umetnih gnojil pregledamo stanje v dravski banovini, vidimo, da imamo tudi pri nas boljše in večje pridelke tam, kjer se razpeča največ umetnega gnojila. Po teh podatkih uporabljajo največ umetnega gnojila kmetovalci okolice Ljubljane, Maribora, Celja, Gorenjske in Savinjske doline. V teh krajih pa so tudi pridelki največji. Intenzivnost kmetijske proizvodnje se krije z intenzivnostjo uporabe umetnih gnojil!

Tvornica za dušik v Rušah vrši zaradi tega s svojo strokovno propagando veliko gospodarsko in kulturno delo za povzdigo našega kmetijstva, četudi v današnjih časih za eno kot za drugo stran ni lahko spraviti v sklad koristnost uporabe umetnih gnojil z denarnimi sredstvi, s katerimi naš kmet razpolaga. To vprašanje pa se ne da rešiti v tem ozkem okviru in spada nesorazmerje cen kmetijskih in industrijskih proizvodov v kompleks svetovno-gospodarskih vprašanj za omiljenje gospodarske krize.

Kmetijska razstava v unionski dvorani nam jasno kaže, da je medsebojno sodelovanje kmetijske proizvodnje in kmetijske industrije samo v korist narodnemu gospodarstvu in da je napredek mogoč samo v takšnem harmoničnem sodelovanju.

Konjice

Velik sportni dan. Novoosnovani SK Slovenske Konjice, ki mu načeljuje narodni poslanec g. Karol Gajšek, priredi jutri, v nedeljo 30. t. m. svoj prvi sportni dan s pestrnim sporedom. Ob 14. bo kolesarska tekma, in sicer s startom v ciljem pred državno pošto. Ob 15.30 sprejem gostov pred pošto. Nato sledi hazenska tekma za državno prvenstvo med družinami SK Ilirije iz Ljubljane in SK Ptuj. Po hazenski tekmi bo nogometna tekma med SK Slovenske Konjice in SK Bočem iz Poljčan. Po tekmi bo družabni sestanek vseh sportnikov in razdelitev nagrad. Vabijo se vsi sportniki okraja Slovenske Konjice, da se udeležijo tega prvega sportnega dneva SK Slovenske Konjice!

Očetova modrost.

»Papa, iz česa je sestavljena voda?«
»Iz kapljic.«
»Iz česa so pa kapljice?«
»Iz vode.«

Za naš obrtniški naraščaj

ANZETA O POKLICNI POSVETOVAL NICI IN VAJENIŠKEM DOMU.

Pretekli četrtek je bila v magistratni dvorani anketa o poklicni posvetovalnici in posredovalnici ter Vajeniškem domu. Anketo je sklical in vodil mestni župan g. dr. Lipold. Povabljeni so bili zastopniki vseh mariborskih zainteresiranih šol in korporacij, ki so se udeležili ankete v zelo častnem številu. Uvodoma je g. župan dr. Lipold objasnili pomen in namen ankete ter nato dal besedo prvemu referentu podžupanu g. Golouhu.

Iz referata podžupana g. Golouha posnemamo, da si obmejni Maribor že več let prizadeva uresničiti načrt poklicne posvetovalnice in posredovalnice za vaje. Taka posvetovalnica bi bila nujno potrebna, ker imamo v naših krajih, zlasti pa v Mariboru, ogromno število obrtnega naraščaja, ki pa se po navadi izbira poklice, ki se že itak prenapolnjuje. Mimo tega pa se v teh poklicih ne vrši nobena izbira po sposobnostih vajencev. Zato je tudi kvaliteta našega delavstva čedalje nezadostna, ker jih je med njimi le 20 odst., ki so si izbrali pravi poklic. Prvenstvena naloga take poklicne posvetovalnice je, določiti vajencu njegov poklic in ga obenem napotiti v tako branžo, do katere ima veselje in sposobnosti, ker je le tedaj pričakovati, da bo pri ekonomski strukturi mogel najti zaposlitev v življenju.

Zamisel takih ustanov je vznikla najprej v Ameriki in Nemčiji in se nato razširila po vsem zapadu. V naši državi imamo že take institucije in je le pri mariborski borzi dela obstojal embrionalno poseben oddelek za izbiro poklicev pod vodstvom podžupana in šefa borze dela g. Golouha. Za današnji čas pa je to vse premalo in se mora zamisel poklicnih posvetovalnic razširiti na vse ozemlje dravske banovine in tudi na vso državo. Pred kratkim so napravili v Beogradu neki poizkus znanstvene preiskave vajenca in njega zaposlitve v določenem poklicu, ki je uspel nad vse pričakovanje. Naglasiti moramo, da je prestolni Beograd pa tudi Zagreb temu vprašanju posvečal veliko večjo pažnjo. Tam imamo moderno opremljene vajeniške domove, kakor »Mladina« in »Radiša«, v katerih najdejo vajenci potrebno zatečišče in zaščito.

Da bi se tudi pri nas uresničila zamisel po poklicnih posvetovalnicah v takem obsegu, da bi ustrezala vsem najnujnejšim potrebam takih institucij, je g. Golouh kot banovinski svetovalec že na zadnjih zasedanjih opozoril na važnost tega vprašanja. Banovina je upoštevala njegov predlog in je bil že drugo leto vnešen v banovinski proračun po sebi znesek v ta namen. Po nekoliko anketah, ki so bile v Mariboru, je bila banska uprava ponovno opozorjena na potrebo organizacije poklicnih posvetovalnic na vsem njenem področju. Referent g. Golouh, ki se je z vsó vmeno lotil te akcije, je ponovno opozoril bansko upravo na potrebo večjih finančnih dotacij ne samo s strani banovine, marveč tudi s strani gospodarskih, delavskih in raznih socialnih institucij.

Letos sredi poletja je sklical banska uprava anketo, ki jo je vodil predsednik g. dr. Marn in so se je udeležili zastopniki Zbornice TOI, Delavske zbornice, OUZO, Borze dela, mestne občine mariborske, šolstva itd. Anketa je bila skrbno pripravljena in so na njej sklenili ustanoviti poklicno posvetovalnico na področju dravske banovine s sedežem v Ljubljani, ki bo začasno dodeljena osmemu referentu banske uprave, ki bo dal na razpolago pisarniške prostore, ves instrumentarij in vse osebe. Obenem pa se bo ustanovila poklicna posvetovalnica tudi v Mariboru. Obe ustanovi bosta v svojem delokrogu v neki meri avtonomni, opravljali pa bosta to delo po enotnih vidikih, ki jih tak pošel zahteva. Zastopniki Zbornice za TOI in Delavske zbornice so izjavili v imenu svojih ustanov, da so pripravljene finančno podpreti poklicne posvetovalnice.

Izvoljen je bil na ljubljanski anketi tudi ožji odbor, v katerem je med drugimi mariborski podžupan in šef borze dela g. Golouh. Ožji odbor je že izdelal pravilnik in poslovnik za poklicne posvetovalnice. Pri raznih korporacijah pa se bodo ustanovili posebni odbori, ki bo-

do pomagali poklicnim posvetovalnicam v njihovih poslih. Posvetovalnica v Mariboru se bo morala prideliti okrajnemu glavarstvu ali mestni občini. Pravilnik take posvetovalnice pa bo določal, da bo moral delodajalec vzeti v uk le takega vajenca, ki je bil pri posvetovalnici psihotehnično in zdravstveno preiskan.

V Mariboru pa še vedno ostane nerešeno vprašanje prepotrebne vajeniškega doma. To vprašanje bo moral v prvi vrsti rešiti Maribor sam, kakor ga je rešila Ljubljana, ki ima že svoj vajeniški dom. V tem domu bodo našli vajenci potrebno zatečišče in vso zaščito, ki je danes nimajo. Naš obrtni naraščaj je izročen na milost in nemilost raznim mojstrom, ki izkoriščajo te mlade moči

do skrajnosti. Podrobneje o akciji za vajeniški dom je referiral obrtno-zadružni nadzornik g. Založnik.

Po končanih referatih se je razvila dolgotrajna in zelo zanimiva debata, v kateri se je oglašilo k besedi več govornikov. Sprožena so bila številna obče-koristna vprašanja. Sklenjeno je bilo, da mora odbor za gradnjo vajeniškega doma oživotvoriti akcijo in najti denarna sredstva za realizacijo tega načrta. V imenu mestne občine je obljubil vso pomoč tudi župan g. dr. Lipold. Sprejet je bil končno še pravilnik o poklicni posvetovalnici in je bil odboru, ki mu načeljuje podžupan g. Golouh, dodeljen še obrtno-zadružni nadzornik g. Založnik.

Ob 19. uri je župan g. dr. Lipold zaključil anketo z željo, da bi se oba načrta poklicne posvetovalnice in vajeniškega doma čim prej realizirala.

Sosedje Krčevinci za priključitev k mestu

NEKOLIKO PRIPOMB K SPOME NICI OKOLIŠKIH OBČIN.

S spomenico, ki je bila sprejeta te dni na nekem sestanku na Pobrežju in v kateri se »merodajni činitelji« ogrevalo za še nadaljnji samostojni obstoj okoliških občin, se ne strinjamo prebivalci bivše krčevinske občine in smo trdno prepričani, da je tudi na Pobrežju in v Studencih mnogo takih, ki bi te spomenice nikdar ne podpisali. Omenjena spomenica je sestavljena z vidika, da bi bile okoliške občine s priključitvijo k mestu hudo prizadete ter bi bila priključitev okoliškemu prebivalstvu le na škodo. Da v spomenici navedeni argumenti ne držijo in da si uvidevnejši okoliščani obeitajo od priključitve mnoge koristi, naj bi bil dokaz, da je občinski odbor nekdanje samostojne občine Krčevina po stvarnih takratnih in daljših posvetovanjih že leta 1927, sklenil priključitev Krčevine k mestu. Ker pa so se nekateri posamezniki upirali temu sklepu, je takratno županstvo odredilo ljudsko glasovanje, pri katerem se je smatral vsah občan, ki se je glasovanja vzdržal, da je s sklepom občinskega odbora zadovoljen. Nasprotniki priključitve so si mnogo prizadevali, da bi ovrgli sklep občinskega odbora in so celo z avtomobili prevažali svoje somišljenike na dan plebiscita v pisarno takratnega župana Škofa, kjer je bilo glasovanje. Od 553 volilnih upravičencev jih je glasovalo za priključitev 410 in je opozicija pogorela s svojimi 143 glasovi. Že pred 7. leti je torej absolutna večina prebivalcev Krčevine čutila nujno potrebo priključitve k mestni občini mariborski! Pa tudi občinski očetje so bili pripravljeni na korist svojih občanov odpovedati se svojim stolčkom, upoštevajoč voljo in želje absolutne večine.

Razlogi, ki so bili pred sedmimi leti za priključitev in ki so takrat dozorili do sklepa »za«, so še danes isti. Eden prvih razlogov je menda voda. Mestna vodarna preskrbuje Krčevino z zdravim pitno vodo in še »vodro« vprašanje danes ni rešeno. Mestna občina mariborska zaračunava vodo okoličanom dražje kakor svojim meščanom. Kaj bi prebivalci Krčevine počeli, če bi jim mestna občina zaprla vodo? Pri priključitvi bi bilo to vprašanje takoj rešeno in bi za vodo plačevali le tisti majhen odstotek, ki ga plačujejo meščani. Tu bi bil precejšen prihranek na dajatvah. Drugo zelo pereče vprašanje pa je šolstvo. Okoliške občine imajo sicer za svoje otroke potrebne osnovne šole, nimajo pa nobene meščanske ne strokovne in ne srednje šole. Kako bi si pomagala okolica, če bi mestna občina lepega dne izjavila, da ne sprejme v mestne šole nobenega otroka iz okolice. Nadaljnje važno vprašanje je uporaba plina, ki se dandanes vedno bolj uveljavlja v našem gospodinjstvu. Večja dobrota kakor plin pa je za prebivalstvo mestna klavnica. Človeku se ni treba bati, da bi si pokvaril zdravje s slabim mesom, zlasti v poletnih vročih mesecih. Zelo važno poglavje je tudi vzdrževanje cest in kanalizacije, nadalje varnostne službe itd. Pa tudi v nacionalnem, socialnem in političnem pogledu bi bila priključitev okolice k mestu velika dobrota. Vse te in še mnoge druge razloge so ime-

li krčevinski odborniki pred očmi takrat, ko so sklenili, naj se priključi Krčevina mestu, kar se pa pozneje iz zakulisnih razlogov ni zgodilo.

Prebivalci Krčevine priznajo, da bi prišli na naše rame po priključitvi večje dajatve in večja bremena. Uvidimo pa, da bi te dajatve odtehtale ugodnosti, ki bi jih uživali kot meščani. Zavedamo se, če bi bili vsi ljudje in vsikdar tako ozkosrčni, da bi zgolj iz osebnih koristi, v našem primeru zlasti zaradi nekaterih posameznikov odklanjali vsako združeno sosednih krajev, potem bi na svetu sploh ne imeli nobenega velikega mesta. Iz malega pa rase veliko, tak je naravni zakon, ki bo danes ali jutri vklebil v svoje paragrafe vse sosede obmejne Maribora. Tudi cesarski Dunaj je imel pred približno 50 leti samo devet okrajev. Danes pa jih ima, če se ne motimo 22, ker so se mu priključila predmestja na obeh straneh Donave. Zlata Praga je pred tem, da postane milijonsko mesto. Naši listi poročajo o veliki Ljubljani in o velikem Celju. Tudi naši bratje Srbi in Hrvati imajo svoj veliki Beograd in veliki Zagreb. Le naši okoliščani so zaverovani sami v sebe in v svoje samostojne občine, ki jih je itak novi zakon o mestnih občinah obsodil na smrt.

Pluj

Aleksandrovo nabrežje v Ptuj

GLAS IZ VRST PTUJSKEGA MEŠČANSTVA.

Pred kakimi 25 leti je dal zgraditi takratni mestni župan ob Dravi pri mestnem parku krasno promenadno pot, kateri se je dalo po prevratu ponosno ime »Aleksandrovo nabrežje«. To pot je dal sedanji župan — vsa čast mu v tem oziru — podaljšati za četrtil kilometra in je ta nabrežna promenada najlepša v celi Sloveniji, ako že ne v celi državi, zlasti ker ima izrazito južno lego tik ob deroči, široki Dravi. Vsak tujec se divi tej napravi, obžaluje pa obenem, v kakem zaniknem stanju je sedaj. Kaj bi napravilo vsako drugo mesto iz take sijajne nabrežne promenade, ako bi jo imelo! Kaj bi zlasti moral napraviti Ptuj, ki je vštet med letoviščne kraje!

Ob tem nabrežju se je napravilo pred kakimi 25. leti deset plinovitih svetiljk, ki so razsvetljevale to promenado zvečer, ko se je zatekel od dnevnih poslov utrujen ptujski meščan na sprehod ob Dravi, ker drugega sprehoda za zvečer v Ptuj itak ni. Ko je dobil Ptuj električno razsvetljavo pred 10 leti — torej v času, ko je stremelo vse po napredku — kaj se je zgodilo? Blagovolilo se je vklopiti električno strujo samo v vsako drugo svetiljko, prištedilo pa se jih je pet — to se pravi »pri vzgicalah« štediti! Ali je to štedenje kaj pomagalo mestnim financam? In sedaj smo »napredovali« celo tako daleč, da ne gori sploh nobena luč več ob omenjenem nabrežju! Ne bi rekel nič, ako bi se to spregledalo, a prav v zadnjem času čitamo pritožbe po časopisih, a se merodajni za to sploh ne zmenijo.

PRAVI DOMAČI IZDELEK

Pred okoli 25 leti in pozneje do prevrata se je posipavalo omenjeno nabrežje z apnenecem, ki veže in se zaradi tega ne praši, sedaj pa imamo posut tam dravski pesek, ki niti za podeželske ceste ni primeren in sposoben in se zaradi tega praši in je pot v takem stanju, da si kvari človek boljšo obutev, zlasti dame. Vse to kriči po ureditvi, zlasti ker deset svetilk in kaka dva vagona apnenca pri obremenitvi mestnih financ sploh ne pride v poštev!

Davkoplačevalci in meščani pa zahtevamo v tem pogledu le svoje pravice — v čast mestu!

Računski zaključek ptujske občine. Iz objavljenega računskega sklepa za upravnno leto 1933 mestne občine ptujske posnemamo sledeče podatke: Promet mestne imovine v letu 1933 je proti l. 1932 le za 163.359 Din manjši, dočim je znašal izpadek med leti 1931 in 1932 3.591.810 Din. Izkaz izpada na davščinah, ki daje Din 1.571.964 po proračunu predvidenih dohodkov, od katerih se je pa prejelo le Din 1.329.657, torej za Din 242.307 manj. Ta izpadek v letu 1933 je proti letu 1932, ki je znašal 87.808, za Din 154.499 večji. — Seznam dolžnikov obstoja iz okroglo 240 postavk, največja postavka je autopodjetje z zneskom Din 252.075, kateri se naj v 10letnih obrokih odpiše. Dubijoz se je odpisalo za Din 73. — Način izterjevanja po inkasantih je dosti uspešnejši kot prejšnji s položnicami. Stanje dolgov, ki znašajo Din 3.153.106 je sledeče: pri Mestni hranilnici v Ptuj 2.366.186 Din, pri Mestni hranilnici v Ljubljani Din 786.920. Posvetva, gradbe in inventar imajo bilančno vrednost Din 5.528.627, celotni mestni zaklad pa znaša 6.795.359 Din. Mestna podjetja so povečini pasivna in le mestna klavnica je dala 14.911 Din čistih dohodkov pri 156.886 Din bruto dohodkih. Gornji računski zaključek je občinski svet v svoji zadnji seji 20. tm. po daljši debati soglasno odobril.

Nezgode. Nevarno se je ponesrečila Terezija Horvatova, posestnica v Orešju pri Ptuj. Pri vožnji buč z njive so se splašili konji, pri čemur je padla pod voz in se nevarno poškodovala po vsem telesu in si zlomila tudi obe nogi. — Pri igri si je 13letni Slavko Mlakar, dijak ptujske gimnazije, zlomil levo nogo. Oba ponesrečenja so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Kino. V soboto 29. ob 20. uri in v nedeljo 30. t. m. ob 18.30 in 20.30 se predvaja film »Iglu« iz življenja Eskimov. Film »Pripovedke gđ. Hoffmannove«, ki je bil na programu, odpade.

Oče in sin.

V družbi, kjer je bil tudi slavni nemški pisatelj Thomas Mann, se je govorilo o Clausu Mannu. Pri tej priliki je nekdo vprašal Thomasa Manna, kako sodi o literarni nadarjenosti svojega sina. In oče je odgovoril:

»Njegovih romanov ne čitam. Lahko vas pa zagotovim, da je kot sin izredno napečen.«

Spominjajte se GMD

Za naše vinogradnike

NAPRAVA VINSKE TROPINŠČNICE.

Mnogi vinski kraji letos nimajo sadja in bodo zategadelj brez sadjevca, ako nimajo še starih zalog te osvežujoče in zdrave pijače za delovne ljudi. Pa tudi gorice prav preveč ne obetajo. Zato je gospodarsko tem bolj upravičeno, da kmetovalci vinarji uporabljajo vinske tropine za napravo kar mogoče dobre in stanovitne tropinščnice za dom. Pri tem je treba upoštevati zadevne določbe zakona o vinu in pravilnika k temu zakonu. (Glej novo knjigo pisca »Vinski zakon in kletarski vedež« v drugi izdaji!)

Po § 9. zakona in členu 28. pravilnika smejo kmetički vinarji pridelovalci pripravljati tropinščnico le za svojo domačo rabo tako, da dodamo tropinam samo čiste vode; prepovedano pa je dajati vinsko tropinščnico v promet ali jo v to svrhu mešati z vinom ali s sadjevcem. Vinski trgovci in vsi tisti, ki imajo točilno pravico, čeprav so hkratu vinarji pridelovalci, ne smejo napravljati in prodajati tropinščnice in je sploh ne smejo hraniti v svojih prostorih.

Kmet vinar sme torej trošiti tropinščnico samo doma, ne sme pa je niti poklanjati niti kakorkoli predelavati.

Tropinščnico je treba razlikovati od petiota, ki ga dobiš, če razen vode daš na vinske tropine ali pozneje v dotični preševce še sladkorja. Napravo petiota (petiotiziranje) naš vinski zakon vobče zabranjuje.

Tropinščnice ne smemo hraniti v vinski kleti; ako pa vinar nima ustrežajočih oddeljenih prostorov zanj, jo sme pustiti tudi v vinski kleti, toda v posebnem koncu kleti, na sod s tropinščnico pa mora napisati besede: »Tropinščnica — ni za prodajo«.

Mimogrede bodi omenjena določba člena 32. pravilnika, ki med drugim veli, da mošt samorodnic ne sme prevreti na tropinah od domačih (žlahtnih) vrst vinske trte.

O napravi dobre vinske tropinščnice imamo oddavna navodila in izkustva, ki so ustrezala takratnim zakonitim zahtevam; sedanji način naprave tropinščnice pa je treba prilagoditi predpisom novega zakona o vinu.

Predvsem je paziti, da rabimo samo presne, še zelene tropine od zdravega in pečlanega ali robkanega grozdja, ki smo ga naglo obdelali, ne premočno, samo enkrat ali kvečjemu dvakrat iztisnili, in da tropine sploh čim manj premetavamo; kajti tropine se v zraku hitro izpremenijo, porjavijo, ciknejo, splesnijo ali se drugač skvarijo. Prav do zadnje kapljice, tako rekoč do suhega izprešanja tropa tudi ne more več dati soka, ki je potreben za napravo tropinščnice. Le-ta se namreč tudi sicer kaj rada navzame neugodnega okusa in duha po tropinah, se lahko skisa, povre nepopolno in postane tako kmalu nezitna.

Važno je vedeti, kako naj določimo odmerke vode za namakanje, odnosno izluženje tropin. Na 100 litrov grozdnega mošta odpade približno 30 kg tropin, pa lahko tudi precej več, morda 40 kg, če namreč nismo tropa preveč iztisnili ali je bilo grozdje sploh malo sočno zbog suše, nedozorelosti, kvara po toči in slinno.

V splošnem lahko cenimo, da kaže odmeriti vode za eno tretjino (⅓) dobljenega mošta, več pa samo tedaj, če so tropine še prav sočne, torej od malo izprešanega grozdja. Za tropine od enega polovnjaka (okoli 300 l) mosta odmerimo kakih 100 litrov vode, vselej po lastnem izkustvu za svoje razmere. Upoštevaj pravilo: čim boljše je bilo grozdje in čim manj si ga izprešal, tem večji sme biti delež vode za napravo tropinščnice!

Odmerjeno vodo vlijemo na že zdobljene tropine v kadi, ali pa tropine — seve takoj iz preše — nadrobimo naravnost v vodo, ki smo jo že prej odmerili in vlijli v kadi; poslednji način priprave za namakanje in izluženje tropin je boljši, ker tako preprečimo, da bi zrak nanje predolgo neugodno vplival.

V vodi je dobro razstopiti nekaj kemično čistega kalijevega metabisulfitu, in sicer okoli 10 gramov na 100 litrov odmerjene vode. S takim žveplanjem — raba navedenega pripravka je prav za prav žveplanje, samo da ga lahko obavi-

mo tudi brez pretakanja — preprečimo med drugim neljubo porjavenje, ob višji toplini pa tudi vrenje in skisanje tropinske drozge že pred prešanjem.

Tropine potlačimo, potopimo, pokrijemo vsaj s čednimi deščicami, ki jih obtežimo, da so tropine malce z vodo pokrite. Tropine se napijejo vode, tem bolj, čim bolj smo jih izprešali, in narobe. Voda jih izluži. Iz nič ni nič. Zato odsvetujemo premočno izžemanje grozdnega tropa; kajti razredčenega soka, odnosno tropinske prešnine ne smemo »popravljati« z umetnim slajenjem, ker je, da ponovimo, petiotiziranje, torej raba sladkorja pri tem zakonito strogo zabranjena in kazniva.

Med namakanjem moramo tropinščnico (tropinsko drozgo) nekajkrat premešati z leseno mešalnico, vendar vselej tako, da tropin ne spravljamo preveč v zrak. Čez kakih 10 ur, najpozneje čez 24 ur, vsekdar pa, preden začne tropinščina vreti, jo je treba naglo izprešati.

Dodatek 100 do 200 gramov, le pri malokislili letnikih morda nekaj več vinske kisline, ki jo prej raztopimo v manjši količini tropinskega preševca, na 100 litrov tekočine takoj po prešanju je radi izboljšanja okusa in stanovitnosti pijače priporočljiv. V bolj kislih vinskih letinah zadostuje vobče manjša količina vinske kisline. Tropine od kislega grozdja dajo namreč glede na to že same po sebi boljšo tropinščnico.

Tropinščnica naj v sodu povre do kraja. Vrenje pospešimo, ako prilijemo na 100 litrov tropinščnice dobrega pol litra zdravega kipečnega vinskega mošta in skr bimo za ugodno vrelo toplino. Kvasnice, ki obnavljajo vretje v razredčenem tropinskem prešniku, nimajo vselej dovolj hrane, ki je jim pa lahko nudimo n. pr. z dodatkom do 20 gramov kemično čistega salmiaka (= amonijev klorid, NH₄Cl) na 100 litrov tropinščnice.

Po odvretju je treba tropinščnico redno zapolnjevati, kmalu — po vsaj delnem izčiščenju — pretočiti v prav lahno žvep-

lan sod, potem pa spet pridno zapolnjevati in sod vselej čvrsto zavešiti.

Pred uporabo, proti spomladi pijačo raztočimo v manjše sode, da ni predolgo na pipi, pa se ne pokvari izlahka. Ako pa naglo teče radi večje redne porabe, nastavljamo lahko večje sode drugega za drugim.

Za pohrano tropinščnice služi prav dobro zdrava vinska posoda, ki je v njej še kaj nepokvarjenega vinskega kamna. Zato je tropinščnica iz tropin črnine navadno boljšega okusa kot tropinščnica iz tropin beline. V tropinah od črnine je namreč tudi nekaj vinskega kamna, ki napravi pijačo prijetno rezko.

Tropinščnico izboljšamo, ako ji primešamo presnih vinskih drož iz novine od popolnoma zdravega grozdja ob prvem pretoku. Temu mora slediti o pravem času pretok tropinščnice.

Že davno so učili strokovnjaki in si je treba zapomniti:

1. tropin ne smemo dolgo prešati niti ne ponovno drobiti že zategadelj, da pridejo čim manj v zrak;

2. tropine naj takoj po prešanju namočimo;

3. pospeševati je treba vrenje, zato imej že tropinščnica (tropinska drozga) 17 do 20 stopinj C;

4. voda ne sme biti vroča, marveč samo topla, kvečjemu do 25 stopinj C, da dosežemo ob namakanju hladnejših tropin prej navedeno ugodno vrelo toplino;

5. tropine od gnilega ali nepečlanega grozdja in plesnive tropine dajo kalno, rjavjo pijačo ogabnega okusa;

6. tropinščnica rada cikne, zato skušajmo kolikor mogoče preprečiti škodljive vplive zraka že na tropine tudi s tem, da jih pri namakanju hitro potopimo z obteženjem.

Način priprave in obdelave tropinščnice ter ustrežajoča uravnava in pravilna voditev vretja tropinskega prešnika vplivajo seve odločilno na kakovost proizvoda. Kot pri obdelavi grozdja, je tudi pri napravi dobre tropinščnice med drugim osobito važno naglo in čedno delo.

Andrej Žmavc.

Sport

Razpis nagradnega tekmovanja

SODELUJE LAHKO VSAK ČITATELJ »VEČERNIKA«. — LEPA IN PRAKTIČNA DARILA. — POZOR NA KUPON!

Uredništvo sportne rubrike v »Večerniku« se je odločilo, da za ves čas podzveznega prvenstvenega nogometnega tekmovanja prireja nagradno tekmovanje. Tekmovanje bo obstojalo v čim pravilnejših napovedih rezultatov vsakonedeljskih prvenstvenih tekem. Tekmoval bo lahko vsak čitatelj »Večernika«, ki bo na posebnem kuponu poslal uredništvu do vsake sobote zvečer napoved rezultatov prv. tekem, ki se bodo odigrale v nedeljo. — Prvo takó tekmovanje bo razpisano za prihodnjo nedeljo in bomo objavili zadevni kupon v eni izmed številkih prihodnjega tedna.

Kot že omenjeno, se bodo izpolnjeni kuponi sprejemali samo do vsake sobote

zvečer. Trije izmed tekmovalcev, ki bodo najpravišnje (oz. najbližje doseženim rezultatom) pogodili rezultate nedeljskih tekem, bodo nagrajeni z lepimi darili, ki so jih v ta namen darovale razne ugledne mariborske tvrdke. Med darili jih je pretežna večina praktične vrednosti. Za primer, da bi več interesentov enako pogodilo rezultate, bo odločil žreb. Izid vsa kokratnega tekmovanja bomo objavili v »Večerniku«. Tekmujejo lahko tudi čitatelji izven Maribora.

Ponovno opozarjamo čitatelje, naj dobro pazijo, v kateri številki prihodnjega tedna bo objavljen kupon obremenjen z razpisom daril!

Teniški turnir v Ptuj.

V nedeljo, dne 30. tm. se spoprimejo v Ptuj juniorji Slovenskega teniškega kluba in I. Slov. Sportnega kluba Maribora. ISSK Maribor bodo zastopali: Sergij Senekovič, Jaka Šneberger, Tomo Neralič, Ernest Vampl, Marko Dernovšek, Stevo Tončič in Božo Garšek, a STK Ptuj: Kveder, Sevnik in Šalamun. Turnir je revanša za nedavni poraz Ptuja v razmerju 6:2. Tekmovanje bo ob 8. uri zjutraj na igriščih STK Ptuja. Odhod iz Maribora ob 5. uri trideset.

SK Železničar:SK Rapid. Jutri, v nedeljo 30. tm. se bo na novem igrišču SK Železničar ob Tržaški cesti odigrala v Mariboru druga tekma v jesenskem tekmovanju za prvenstvo LNP, in sicer med SK Železničarjem in SK Rapidom. Tekma se bo pričela ob 16. Sodil bo g. Deržaj iz Ljubljane.

Lahkoatletski dvomatch Maribor-Celje se vrši! Poverjeništvu JLAS v Mariboru, ki je včeraj dvomatch odpovedalo, nam je danes sporočilo, da bo lahkoatletski med mestni dvomatch Maribor-Celje jutri, v

nedeljo 30. tm. dopoldne v Celju. Obenem je poverjeništvu JLAS izdalo naslednjo službeno poročilo: Za miting imenovani atleti naj se javijo jutri ob 5. uri zjutraj potnemu spremljevalcu g. Fišerju na glavnem kolodvoru. Atleti naj prinesejo s seboj kompletno opremo (črne hlače in bele majce). Za kapetana reprezentance je določen g. Venuti. Kot smo se informirali bo mariborska reprezentanca sestavljena iz atletov SK Železničarja in SK Rapida in bo potovala v Celje skupno 15 atletov. Sicer reprezentanca ni sestavljena iz vseh najboljših atletov Maribora, ker so mnogi odsotni ali zadržani, vendar upamo, da bo častno zastopala barve mesta Maribora.

Razpis III. Pohorskega teka (za moštva in poedince), ki bo 7. oktobra 1934 na okoli 4.500 m dolgi progi Ruška koča—Pohorski dom. Start ob 10.30 uri. Pravico do tekmovanja imajo verificirani in neverificirani člani klubov (lahki atleti in zimski sportniki). Tek bo po pravilih in pravilnikih Jugoslovanske lahkoatletske zveze. Prijave brez prijavnine je poslati

do 3. oktobra 1934 do 12. ure na naslov: F. Kramberger, Maribor, Slomškov trg 11. Poznejše prijave se sprejemajo le proti prijavnini. Nagrade: prvoplasirana poedince (lahki atlet in zimski sportnik) prejmeta častne plakete; ako starta manj kot 5 tekačev, prejme drugoplasirani tekač častno diplomu, pri večjem številu startujočih prejme tudi tretje plasirani častno diplomu. Noben atlet ne more prejeti dveh nagrad. Prvoplasirano moštvo (sestoječe iz treh tekačev) prejme častno diplomu. Razdelitev nagrad zmagovalcem po končanem teku v Pohorskem domu. — Sportni klub »Maraton«, Maribor.

Hazenski družini SK Ilirije in SK Ptujja v Poljčanah. Sportni dogodek: kot še nikoli bo v nedeljo v Poljčanah. Tu se namreč snideta sloviti hazenski družini SK Ilirija (Ljubljana) in SK Ptujja ter odigrata med seboj na igrišču tukajšnjega SK Boča ob pol 11. propagandno hazensko tekmo. Razumljivo da vlada zanj veliko zanimanje. Popoldne priredite propagandno tekmo v Sl. Konjicah. Po hazenski tekmi se vrši tam še propagandna nogometna tekma med novoosnovanim SK Slov. Konjice in poljčanskim SK Bočem.

Mariborska zimsko-sportna podzveza. Službeno. MZSP je začela zopet redno poslovati. Pozivajo se vsi člani, da čim prej sporočijo podzvezi termine svojih prireditev zaradi sestave skupnega zimsko-sportnega programa. Zaradi lažje do ločitve prireditvenih dnevo navajamo dneve, ki so že zasedeni od podzveze. 6. jan. 1935, mednarodna skakalna tekma za prvenstvo podzveze na skakalnici v Betnavi. V primeru neugodnih snežnih razmer bo isti dan skakalna tekma za prvenstvo podzveze v Sv. Lovrencu na Poh. 13. jan. je določen za klubski dan. 20. jan. priredi Mariborski smučarski klub 50 km. tekmo na Pohorju. 10. feb. 18 km. tekma na daljavo za prvenstvo podzveze v neposredni bližini Maribora. 24. feb. tekma v smuku za prvenstvo podzveze. Damsko podzvezno prvenstvo je poverjeno SK Ptujju, podzvezno prvenstvo v slalomu SPD Celju. Oba kluba naj takoj sporočita termine. Pozivajo se vsi člani naj takoj poravnajo članarino in event. dolgove. Pregledajo naj verifikacije svojih članov in naj še pred pričetkom sezone predlagajo nove člane v verifikacijo. MZSP namerava prirediti tečaj za tekmovalce in tečaj za savezne smučarske učitelje. Klubi naj do 15. oktobra t. l. javijo tekmovalce in smučarje, ki bi se udeležili teh tečajev. Prav tako naj prijavijo kandidate za sodniške izpite do gornjega termina. Vsi dopisi naj se naslovijo: MZSP-Maribor, Jurčičeva ul. 8. (Trgovina Stojec-Vetih). Tajnik.

Sokolstvo

Sokolska deca društev in čet Sokolskega okrožja Maribor, desni breg, zaključuje letošnjo sezono zunanega dela s svojimi tekmami, ki se bodo vršile za celo okrožje v nedeljo 30. 9. Deca tekmuje v petih skupinah, in sicer: v Rušah za društva Ruše, Limbuš in Sv. Lovrenc na Pohorju; pri Sok. d. r. Maribor I. pa društva in čete Studenci, Maribor I., Maribor II., Tezno in Radvanje; v Hočah tekmujejo Hoče, Slivnica in četa Razvanje; v Račah Rače, Fram. Pragersko in Št. Janž na Dr. p., in v Slov. Bistrici pa Bistrica s četami. Tekme se prične povsod ob 15. uri popoldne. Tekmujejo v višjem in nižjem oddelku v troboju ter posebej v izmenskem teku 4x60 m. Ta dan bo na naših telovadskih zbranih čez 300 najmanjših tekmovalcev, katere bo pa spremlilo v boj najmanj še okoli 600 njihovih bratcev. — Bratje in sestre, obiščite pri lepem in ple menitem tekmovanju naše najmlajše! — Zdravo! Okrožno načelstvo.

Telovadba žene ni namenjena samo mladini, temveč je potrebna in koristna tudi za doraslo ženo. Pri Sokolu Maribor Matica obstoja že več let tudi oddelek starejših članic, ki sicer dobro uspeva, a vendar čaka še na marsikatero članico, ki bi ji v našem krogu gotovo prijala. V oddelku se goji predvsem ritmična gimnastika, v zadnjem času na godbo, in igre. Vabimo vse starejše članice Sokola Maticе (nad 20 let), ki imajo veselje do telovadbe, da pridejo in se prijavijo ob telovadnih urah, ki so ob pondeljkih in četrtek od 7. do 8. zvečer v gimnazijski telovadnici v Koroščevi ulici.

POSJOJILNICA R. Z. Z. O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882

Stanje hranilnih vlog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Pustoiovsčina kralja Pausola.

Te dni je bilo na morju v okolici Nizze vse na nogah. Neki Guyo, ki se je nastanil v najelegantnejšem hotelu, je mobiliziral vse lepe ženske na revieri. Mož je razširil vest, da prispe v kratkem v Nizzo znani filmski režiser Granovski, ki bo izdelal novo verzijo kralja Pausola. Mnogo lepotic se je zgledilo pri Guyu. Kralj Pausol je imel 365 žen, toda kandidatke je bilo mnogo več. In vse so defilirale pred dozdavnim managerjem v Evinem kostumu... Zadeva se je zaključila s škandalom. Manager je izginil, ne da bi poravnal račun v hotelu, 365 žen kralja Pausola je pa prepustil njihovi usodi. Ko so Granovskemu sporočili, kaj se je zgodilo, je skomignil z rameni, češ,

da ni imel nikoli namena izdelati nove verzije Pausola. Podjetni slepar je izkoristil njegovo ime, da se je seznanil z vsemi lepimi ženskami francoske reviere.

V ognju škodoželjnosti.

Pravim vam, da si sosedovi izposojajo vse. Celo srebrni pribor so si morali za hčerkinjo poroko izposoditi.

Kaj poveste! Jaz sem pa vedno mislila, da je njihov.

Kaj še, saj smo si ga tudi mi izposodili za srebrno poroko.

V vsako slovensko hišo „Večernik“

4. in 5. oktober sta pred durmi!

V najkrajšem času bo zopet žrebanje državne razredne loterije. Kdor še nima srečk se naj čimprej posluži velike izbire srečk v pooblaščenih prodajalnicah razredne loterije

BEZZAK, MARIBOR, Gosposka ulica 25

Istotam tudi prodaja in nakup valut, kontrola srečk in vrednosnih papirjev, inkaso, lombardni posli in sprejemanje vlog na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

4112

Razno

TKANINE

za prevlačenje pohištva, grad za madrace, zavese, pregrinjala za divane, flanelaste odeje, kupite najceneje pri F. Novaku, Koroška c. 8, Vetrinjska ulica 7. 4065

AŽURIRANJE

in entlanje izvršuje ceneno tvrdka Budfeldt, Gosposka ulica 4. 4076

JOS. TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-56, izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

SPALNICE

politrane, najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa ter razno drugo pohištvo po znižani ceni prodam. Priporočam se za vsa mizararska in pohištvena naročila. Mizarstvo podjetje Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48, 1641

PREDELAVO ŽIMNIC

na domu prevzame najceneje Ferdo Kuhar, Vetrinjska ulica 26. 1934

V SOBOTO IN NEDELJO

VRTNI KONCERT v gostilni »Novi svet« (pri studenskem gozdu). 3474

VABILO

na koncert, ki bo v nedeljo, dne 30. septembra v gostilni Kekec, Meljski hrib 6. Svira priljubljena godba Beno-jazz. 4083

Solidni elegantni okusni

in zelo poceni

v največji izbiri 4092

so Stavberjevi klobuki

Maribor, Ulica 10. oktobra

VZAMEM

gostilno na račun takoj ali pozneje. Ponudbe pod »Mala družina« na upravo »Večernika«. 4071

DIJAŠKE LEGITIMACIJE

znižane cene, Foto-Japelj, Gosposka ulica 28. 4089

OFICIRSKI DOM V MARIBORU

išče s 16. oktobrom za oficirsko menažo v kasarni Vojvode Putnika najemnika. Pogoji: Reflektant mora biti naš državljan, s primerno izo brazbo, kvalificiran za ta posel, dobro situiran in zdrav. Reflektant dobi vse potrebne podatke pri blagajniku 32. art. polka v kasarni Vojvode Putnika. Prošnje pravilno kolekovane naj se naslovijo na predsednika Oficirskega doma v Mariboru, kasarna Vojvode Putnika. Prošnje se sprejemajo do 8. oktobra t. l. 4124

ŠIVALNE STROJE

nove »Fenike« zamenjam za suhi les, novo pohištvo ali vino. Aleksandrova cesta 48, Maribor. 4095

Franc in Marija Toplak, Pekre, nista

PLACNIKA DOLGOV

njunega sina Alojzija Toplaka. 4103

VINSKA TRGATEV 20. septembra v gostilni Špurrel, Studenci. 4090

GOSTILNO »ROTOVŽ« Maribor, oddam v najem. — Vicel, Gosposka 5. 4127

Posesi

KUPIM enodružinsko hišo z vrtom v okolici Maribora. Plačam v gotovini. Ponudbe na Franjo Ferko, Slavenigradec. 4067

NOVO, tristanovansko hišo, tik postaje Rače 44 prodam. 4072

NOVA HIŠA, dve sobi, kuhinja, klet, vrt, napredaj za 42.900 Din. Vprašati Studenci, gostilna »Novi svet«. 4073

HIŠICA Z VRTOM na Pobrežju na prodaj. Cena 26.000 Din. Hipoteka 12.000 Din. Naslov v upravi »Večernika«. 4087

ZA DIN 225.000.— knjižice mariborskih hranilnic ali delno hipoteko. Din 70.000 gotovine prodam lepo vilo z verando, teraso. Ponudbe pod »Tomšičev drevored« na upravo »Večernika«. 4093

NOVO HIŠO, z 700 m² vrta prodam za Din 9000. Fr. Pristovnik, Zg. Kad vanje št. 30. 4117

NOVOZGRADBA, soba, kuhinja, vrt Din 14.000. — Novozgradba, 2 stanovanji 48.000. — Hiša v sredini mesta, 6 sob, kopalnica, kuhinja, 140.000. — Krasen vinograd, 14 orolov, 2 hiši, pri mestu 200.000. — Lepa stavbena parcela, tik mesta 3000 m² poceni, kakor trgovine, gostilne, tovarne. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 4119

HIŠA s prav dobro vpeljano gostilno v Mariboru z vsem inventarjem poceni napredaj. Polovica v gotovini druga polovica knjižice. Dopise pod »Dobra kupčija 500« na upravo »Večernika«. 4096

OBNOŠENE OBLEKE od močnih dam kupim. Ponudbe pod »Ceno« na upravo »Večernika«. 4070

ZLATO, zlatnike in platino kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata. Orožarova ulica 8. 2642

prodajamo in kupujemo po najugodnejših cenah. Interesni, blagovolite se obrniti direktno na Bančno kom. komerc. zavod, Maribor Aleksandrova cesta 40 - Za odgovor Din 3.— v znamenih. 4104

KUPUJEMO JABOLKA. Kmetijska družba, skladišče, Maribor, Tel. 2083. 4058

LEPA, ČISTA OPREMLJENA SOBA, Maistrova ul. 18/1, desno. 4108

SOBO, elegantno opremljeno, z uporabo kopalnice, oddam v vili blizu parka. Naslov v upravi lista. 4123

Dijaška stan. DIJAKINJA IZ DOBRE RODBINE se sprejme na stanovanje in hrano. Naslov v upravi »Večernika«. 3802

Hrano odda SPREJMEM ABONENTE na dobro in tečno hrano. Se priporoča restavracija »Narodni dom«. 4027

PAR ABONENTOV sprejemem na dobro domaco hrano. Franciskanska ul. 21, pritličje, desno. 4109

DVA GOSPODA sprejemem na hrano in stanovanje. Istotam se odda v najem prostor za hlev. Frankopanova ul. 41. 4118

Pouk MISS EDITH OXLEY diplomirana v Cambridge in Parisu, daje angleški in francoski pouk, Krekova ul. 18-II, od 1. oktobra dalje. 3614

V 6 mesecih tekoče slovenski, nemški, francoski ali laški! Individualna metoda. Zajemčen uspeh celo pri jezikovno nenadarnjenih! Naslov v upravi. 4050

SLOVENŠČINA, NEMŠČINA, francoščina, italijanščina po najboljši preizkušeni metodi. Naslov v upravi. 4064

Službo dobi MEDICARSKEGA UČENCA sprejemem. Vprašati pri Francu Gertu, Gosposka ulica 13, Maribor. 4068

VINIČARJA s 4 delovnimi močmi sprejemem. Zerkovič, Razvanje-Pivola št. 6. 4069

TAPETNIŠKEGA VAJENCA sprejemem. Vprašati F. Novak, Koroška cesta 8. 4094

POSTREŽNICO, čisto in zdravo, ki zna tudi kuhati, iščem za pol dneva. Naslov v upravi »Večernika«. 4097

IŠČEM SLUŽKINJO, ne mlado, k dvema otrokoma mora znati kuhati Maribor, Koroševa 2/I, desno. 4106

Zgubljeno ZGUBIL se je od sobote na nedeljo med Ruško kočjo in Sv. Tremi kralji kratki rumenkastosi dežni plašč (Windjacke.) Najditelja se naproša, da ga odda v Cirilovi tiskarni g. Dvoršaku. 4056

Opravljalna številka IX I 2277/34-7

Opravljalna številka IX I 1468/34-10

Dražbeni oklic

Dne 19. novembra 1934 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin
Zemljiška knjiga Rače vl. št. 623
Cenilna vrednost: Din 1.805.381,70
Vrednost pritlikline: Din 948.433,50, ki je že všteta v cenilni vrednosti.
Najmanjši ponudek: Din 902.690,85.
V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 13. septembra 1934.

Dražbeni oklic

Dne 7. novembra 1934 ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin
Zemljiška knjiga Zg. Duplek vl. št. 252
Cenilna vrednost: Din 24.510.—
Najmanjši ponudek: Din 16.340.—
V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 5. septembra 1934.

ZA JESEN

NA NOVO DOSPELO

Blago za kostume in plašče
v moderni vezavi

Volneno blago in barhant
za obleke, v novih vzorcih

Flaneli

v veliki izbiri, za perilo, spalne jopiče
in pižame

**Zameti, pliši in blago za
podlogo**

Nizke cene, kljub dobri kvaliteti Vam
olajšajo nakup
Prosimo ogledajte si naše izložbe!

TEKSTILANA BUDEFELDT
preje F. MIHELITSCH

Maribor - Gosposka ul. 14

**Nobenih skrbi
več za zimo!**

**Karbopakete,
irboveljski premog,
bukova drva,
suhe kolobarje**
dobavlja po najnižjih dnev-
nih cenah in še tudi
**svetli premog 100 kg
37 Din** z dostavo na dom

**I. Waigand
nasl. H KOSI**

Franciškaška ulica 11

**Žima
Afrika
Vata
Posteljno perje
Gradi za madrace**
VEKA-Maribor

Spomnite se CMD

Čitajte „Večernik“

ZAHVALA.

Za mnogostransko izkazano nam so-
čutje povodom težke izgube, ki nas je
zadela s smrtjo našega nadvse ljubljene-
ga soproga, očeta, starega očeta, strica,
svaka, gospoda

FRANJO KRISTL-à

za poklonjeno cvetje in vence ter nadvse
številno spremstvo na njegovi zadnji po-
ti, se vsem tem potom prav iskreno za-
hvaljujem. Posebej smo dolžni zahvaliti
se čč. duhovščini, g. Bačnik-u za poslo-
vilni govor, pevskemu društvu »Drava«
in železniški godbi »Drava« za presunljive
žalostinke.

Maribor, 29. IX. 1934.

ŽALUJOČI OSTALI.

**Kupujte svoje po-
trebščine pri naših
inserentih!**

POSESTVO v Dolgošah pri Mariboru,

obstoječe iz stavbene parcele in iz sta-
novanjske hiše, cenjeno na Din 43.000,-
se bo prodalo na javni dražbi dne 3. oktobra t.l. ob 10. uri
v sobi št. 11 Sreskega sodišča v Mariboru. Najnižji ponudek
Din 29.000,-. Zelo ugoden nakup za kakšnega upokojenca
ali nameščenca v Mariboru. - Pojasnila v pisarni odvetnika
dr. Miloša Vauhnik, Maribor, Aleksandrova c. 3

Javna zahvala.

Zahvaljujem se gospodu dr. Benjaminu
Ipavcu, da me je ozdravil in rešil go-
love smrti.

Jožefa Kolmančič, Taborska ul. 9.

ALFRED MARINI

Maribor, Tržaška cesta 16

Oficijelna delavnica Bosch popravil

z najmodernejšimi preizkusnimi aparati!
Pogodbena delavnica trdke General Motor

Opravična številka IX I 2129/34-7

Dražbeni oklic

Dne 21. novembra 1934. ob 10. uri bo pri podpisanem so-
dišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Selnica ob Muri vl. št. 106 in 410

Cenilna vrednost Din 19.661.75

Najmanjši ponudek Din 13.107.82

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na
uradni deski sodišča v Mariboru.

**Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 13. septembra 1934.**

Dražbeni oklic

Dne 19. nov. 1934 ob 11 uri bo pri podpisanem sodišču
v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Sp. Radvanje I. del vl. št. 22
Sp. Radvanje I. del vl. št. 361

Cenilna vrednost ad 1) Din 82.390.—
ad 2) Din 8.462.—

Vrednost pritikline: Din 2.930.—

Najmanjši ponudek ad 1) in 2) Din 60.568.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na
uradni deski sodišča v Mariboru.

**Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 12. septembra 1934.**

Opravična številka IX I 2168/34-8

Dražbeni oklic

Dne 26. novembra 1934 ob 11. uri bo pri podpisanem sodišču
v sobi št. 11 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga Sv. Lovrenc na Poh. vl. št. 16.

Cenilna vrednost Din 6.539.—

Najmanjši ponudek Din 3.270.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na
uradni deski sodišča v Mariboru.

**Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 19. septembra 1934.**

**RANILNICA
DRAVSKE BANOVINE MARIBOR**

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu
Gospoke - Slovenske ulice

**Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno**

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun
po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej
Južnoštajerska hranilnica